

46-350

1973 III 27

KÖNYVTÁRI

híradó

március 1973 április

KÖNYVTÁRI Híradó

A FŐVÁROSI
SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KOZLONYE
XVII. évf. 1. sz. 1973. március - április

ÚJ KÖNYVEK A FŐVÁROS CENTENÁRIUMÁRA

Budapest centenáriumának megünneplésével kapcsolatos tájékoztató, ismeretterjesztő és egyéb feladatok ellátása sok feladatot ró még az év második felében is könyvtárainkra. Helyzetüket nehezíti, hogy eléggé szűkölködünk a fővárosról írt korszerű szemléletű, friss tudományos eredmények alapján szerkesztett szak- és ismeretterjesztő könyvekben. A Budapest történelme, földrajza, gazdasági- vagy társadalmi élete iránt érdeklődő olvasókat ugyancsak nehéz kielégíteni olvasnivalóval, s a kézikönyvtárak polcain lévő használható, a fővárossal foglalkozó könyveket is hamar megszámolhatjuk.

Bár a könyvkiadók nem feledkeztek meg a centenáriumi kiadványok megjelentetéséről, ezek meglehetősen későn, a centenáriumi év derekán, némelyik csak a végefelé lát napvilágot. Szükségesnek tartjuk, hogy a közelmúltban megjelent Budapestről szóló könyvekről tájékoztassuk könyvtárosainkat s egyben javasoljuk, hogy ne várják meg, míg ezekről az Új Könyvek útján tudomást szereznek és a kollektortól megkapják. Ez nagyon hosszadalmas, s a következőkben ismertetett művekre már sokkal korábban szükségük lesz, vá-

sárolják tehát meg ezeket a kollektori jegyzékektől teljesen függetlenül.

Mindenekelőtt egy jelentős kiadói vállalkozásról tájékoztatjuk munkatársainkat. Budapest Főváros Tanácsa kiadásában hatalmas szerkesztői gárda közreműködésével lát napvilágot Budapest története, egy hat kötetből álló monográfia sorozat. Ennek első két kötete már megjelent s hamarosan követi a többi is. A hat kötet tematikája:

1. Budapest története az őskortól az Árpád-kor végéig.
2. Budapest története a későbbi középkorban és a török hódoltság idején.

Közvetlenül megjelenés előtt: 3. Budapest története a visszafoglalástól a márciusi forradalomig. Előkészületben:

4. Budapest története a polgári forradalomtól a dualizmus végéig (1848-1918),
5. Budapest története a két forradalom időszakától a felszabadulásig (1918-1945),
6. Budapest története a felszabadulástól napjainkig (1945-1975), - ez utóbbi kötet valószínűleg a tanácsrendszer s egyben Nagy-Budapest negyedszázados jubileumára lát napvilágot.

Az eddig megjelent kötetek alapján állíthatom, hogy kitűnő kézikönyv került a könyvtárosok kezébe, amelyben igen könnyű tájékozódni, s az igényes, de közérthető stílusú mondanivalót gazdag illusztrációk, bibliográfiák, jegyzetek egészítik ki. A szép nyomdai kiállítású kötetek ára viszonylag alacsony: 123, ill. 132 Ft a két eddig megjelent kötet. Mind a felnőtt, mind a gyermekkönyvtárak kézikönyvtárában ott a helyük, nagyobb kerületi könyvtárakban kölcsönzésre is vásároljanak. A hatalmas várostörténeti vállalkozás tartalmi méltatása a szakemberek feladata s meg is haladja e cikk keretét, de kitű-

nő és olvasmányos kalauz a legtágabb körű várostörténetben, mely kitér a gazdaság, a társadalom, a művészetek, a művelődés és egy sor más téma történeti kérdéseire is.

Ujabb kötettel gyarapodik a Fővárosi Levéltár nagy vállalkozása is: hamarosan megjelenik a Források Budapest múltjából c. dokumentumgyűjtemény 4. kötete: Források Budapest történetéhez 1945-1950., Gáspár Ferenc szerkesztésében. A kötet dokumentumanyaga azt az öt esztendőt fogja át, amely alatt lezajlott Magyarország és benne Budapest újkori történelmének leggyökeresebb változása: a szocialista forradalom győzelme és megkezdődött a szocializmus építése. Az öt év kiindulópontja a romokban heverő, kettészakított Budapest, végpontja pedig

a szocialista tulajdonviszonyokat győzelmesen megvalósító, tanácsvezetésű, Nagy-Budapestté nőtt főváros. A kötet lebillincselően izgalmas olvasókönyv. Dokumentumanyaga három főbb időkorra tagolódik: 1. Budapest újjászületése, népi erők a város élén 1945 január-október. 2. A koalíciós városvezetés a fordulást évéig 1945 október-1948 január. 3. A főváros szocialista berendezkedése, Nagy-Budapest megvalósulása, a tanácsrendszer bevezetése 1948 január-1950 november. Az egyes időszakok dokumentumanyagát tömör, értékes, az adott korszak politikai, társadalmi, közigazgatási, szociális stb. viszonyait ismertető történeti összefoglalók vezetik be, s jellemzik az egyes eseményeket a közreadott dokumentumok tükrében. A kötetet terjedelmes u.n. Névjegyzet egészíti ki. Ez azon személyek fontosabb életrajzi adatait tartalmazza, akik 1945-1950 között jelentős szerepet tölthettek be a főváros életében. Részletes időrendi áttekintés is segít a tájékozódásban.

A dokumentumgyűjtemény előző 3 kötetével együtt mind a felnőtt, mind a gyermekkönyvtárakban nélkülözhetetlen tájékoztatási forrás, s különösen jól használható a középiskolai történelemoktatáshoz és a magyar munkásmozgalom történetének tanításához.

A Kossuth Könyvkiadó "Népszerű történelem" c. sorozatában látott napvilágot Vörös Károly: Egy világváros születése című igényes, olvasmányos történeti-ismeretterjesztő munkája, amely egy külföldi utazó szemével, élményei alapján ismerteti meg Pest-Buda társadalmi, gazdasági, művészeti életét 1872 novemberétől 1873 őszéig, a három város egyesítéséig. Utazónk nyomában járunk Pest és Buda utcáin, látogatunk korabeli lakásokba, járunk a Margitszigeten, a jelesebb gyárakban és üzemekben, bálokon, mulatókban, fürdőkben és lóversenyen, s természetesen a képviselőház karzatán is, a Buda

és Pest szabad királyi városok és Óbuda mezőváros Budapest néven történő egyesítését kimondó törvény tárgyalásán. Az érdekes, a kor levegőjét hitelesen idéző, a szó legjobb értelmében vett ismeretterjesztő könyvet a felnőtt- és gyermekkönyvtárakban a legszélesebb olvasói körben ajánlhatjuk, történeti alapismereteket nem igényel. A kötetet sok korabeli illusztráció és a benne szereplő utcák, terek, épületek mai megfelelőinek jegyzéke gazdagítja.

Az 1870-es éveket idézi Gerő László: Pest-Buda építészete az egyesítéskor című városéptészettörténeti munkája, amely a Műszaki Kiadó gondozásában jelenik meg. A korabeli metszetekkel, fényké-

BUDAPEST FŐVÁROS LEVÉLTÁRA FORRÁSKIADVÁNYAI
I.

FORRÁSOK BUDAPEST MÚLTJÁBÓL

SZERKESZTŐ:
BÁCVÁRI ÁGNES

BUDAPEST 1971
BUDAPEST FŐVÁROS LEVÉLTÁRÁNAK KIADVÁNYA

FORRÁSOK BUDAPEST MÚLTJÁBÓL

I

FORRÁSOK BUDA, PEST ÉS ÓBUDA TÖRTÉNETÉHEZ

1686-1873

SZERKESZTŐ:
BÁCVÁRI ÁGNES

BUDAPEST 1971

pekkel, térképekkel gazdagon illusztrált, szép kiállítású könyv megismerteti a főváros egyesítésének történelmi, társadalmi és műszaki hátterét, bemutatja a várost az egyesítés idején és a kor városrendezési törekvéseit európai kitekintéssel is, bemutatja a fővárossá alakuló Pest-Buda iparosodását, közlekedését, beépülését, végül alkaloz az egyesítés korának városrészeln a várnegyedről a külvárosokig. Ismerteti, hogyan s milyen épületekkel nyomta rá bélyegét a korabeli városra a kor utalkodó építészeti stílusirányzata, a romantika és az eklektika s hogyan alakultak ki e stílus jegyében fővárosunk nevezetes épületegyüttesei. A kötet függeléké az egyesítés idejében használatos utca- és épületneveknek és mai megfelelőiknek részletes jegyzékét tartalmazza, valamint a várostörténeli

szempontból jelentős gyűjteménnyel rendelkező Kiscelli Múzeumot és anyagát ismerteti. Kézírókönyvtárba való munka, kiállítások nélkülözhetetlen köteté.

A Kossuth Kiadónál jelent meg az ünnepi könyvhétre Békés István: Szegény ember gazdag városban. Fejezetek Budapest művelődéstörténetéből 1867-1917 között című munkája. Ez az érdekes, sok vonatkozásban hézagpótló s nagyon olvasmányos szociográfia fővárosunk múltjának egy kevésbé ismert részét, a szegény ember útját a gazdag városban, a kisemberek örömét, bánatát, küzdelmét, ezt az elsüllyedt, az ifjabb nemzedék szemében szinte már valószínűtlennek tűnő világot mutatja be. A kötetben megjelennek a régi Budapest jellegzetes figurái, szegényemberrel, ezután az író leleplezi az egykori gazdagok hamis jótékonykodását, majd érdekes és megrázó dokumentumok sorával tárja fel, milyen kiméletlenül fojtották el a fővárosi proletariátus jogot követelő megmozdulásait. Megismerteti a múlt idők egy-egy derűsebb színfoltját, az egyszerű emberek szórakozását, búfelejtését, multságait. Végül Árnýból a fénybe címmel a munkáskultúra korabeli útkeresését, törekvéseit ismerteti; azt mondja el, hogyan s milyen fáradságos munkával tört fel Budapest sokezer szegényembere a "szellem napvilágáig". Ez a fejezet különösen érdekes irodalom- és könyvtörténelmi utalásokat tartalmaz, amelyekről más forrásokból még alig olvashattunk, többek között a ponyva-, élclap- és az első lépéselt tevő munkássajtó irodalmáról. A kötetet kétszáznál több alig ismert egykoru rajz, festmény, ujságábra, fénykép illusztrálja, amelyek a hitelesség erejével dokumentálják a szöveget. Ezt a "szociográfiai olvasókönyvet" elsősorban a felnőtt könyvtárak történelmet, művelődéstörténetet kedvelő olvasóinak ajánljuk. Egy példányát a gyermekkönyvtárak kézikönyvtárában is helyezzük el. VII-VIII-os, történelmet kedvelő

fiatal olvasók a kapitalizálódó, az első világháborút megelőző évtizedek monarchiájában élő Magyarország történelmének tanulásakor haszonnal forgathatják.

Hézagptóló munka Keszi Imre: Pest-Buda című könyve a Zeneműkiadó "Muzsikáló városok" sorozatában. A kötet nagy érdeklődésre tarthat számot, hiszen eddig nélkülöztük Pest-Buda muzsikáló múltjának - és természetesen jelenének - nagy alakjait, zeneéletének jellemző vonásait, zenei intézményeit, épületeit, eseményelt bemutató összeállítást. Fővárosunk nemzetközi zenei rangját tekintve természetes, hogy az olvasók széles taborának bemutassuk Budapestet, a "zenei fővárost" is. Ehhez nyújt segítséget ez az olvasmányos és gazdagon illusztrált "zenei utikalauz".

A múltról való emlékezés elválaszthatatlan a jövőbe tekintéstől, különösen egy állandóan fejlődő, alakuló szocialista világváros esetében. Budapest jövője - közügy. A téma méltán tart számot a legszélesebb körű érdeklődésre. Preislich Gábor szerkesztésében látott napvilágot a Műszaki Kiadónál a Budapest jövője című összeállítás, egy sajátos kalauz a jövőbeli fővárosunkban. A gazdagon illusztrált kötet felvázolja Budapest nagyvárossá alakulását, megismerteti a főváros általános rendezési tervét, mint a következő évek, évtizedek városfejlesztésének alapkonceptióját, foglalkozik a Budapestet körülvevő településgyűrűnek a városépítésre gyakorolt hatásával, a lakásépítéssel, az új lakótelepek és városközpontok kialakításával, az úthálózat, a közlekedés és a közműellátás fejlődésével, az iparfejlesztés távlataival, a zöldterületek és üdülőterületek kialakításával, végül a modern városépítés egyik "fogás" kérdésével, Budapest városképének múltját is megőrző, de modern fejlődést is biztosító kialakításával. A kötet sem a felnőt, sem a gyermekkönyvtárakból nem hiányozhat. Érdekes olvasmány, amely betekintést nyújt a várospolitika és városfejlesztés műhelytitkaiba is, amellet kiállítások és vetélkedők hasznos segédanyaga is.

Végül a Kossuth Kiadónál megjelent "Mit kell tudni Budapestről?" című ismeretterjesztő összeállításra hívjuk fel a figyelmet. Ez a kis kötet a legfontosabb tudnivalókat mondja el Budapest földrajzáról, történelméről, közigazgatásáról, vonzaskörzetéről, közműveiről, gazdaságáról, idegenforgalmáról, a közlekedés, a lakáshelyzet, a városrendezés, az egészségügy, a szociálpolitika alakulásáról, az oktatás, a kultúra, a tudomány fővárosi tudnivalóiról, a legfontosabb műemlékekről, s a főváros sportéletéről. A budapesti munkásmozgalom története című fejezet rövid történeti összefoglalás után kerületenként ismerteti a munkásmozgalmi vonatkozású emlékhelyeket, emlékműveket, utcaneveket a fővárosban. Ez az összeállítás újszerű és nagyon hasznos a helyismereti munkában. Kézírókönyvtárba és kölcsönzésre egyaránt javasoljuk beszerzését.

A főváros centenáriuma már korábban megjelent s ebben a felsorolásban nem említett kiadványokról a Könyvtáros 1972. decemberi számának 751-754. lapján található "Könyvek Budapest centenáriuma" című összeállításban olvashatnak ismertetést.

Javasoljuk, hogy e két cikk cimanyagának alapján ellenőrizzék és egészítsék ki mielőbb állományukat a főváros centenáriuma megünneplésével kapcsolatos feladatok minél eredményesebb ellátása érdekében.

CSOMOR TIBOR

ÖSSZDOLGOZÓI ÉRTEKEZLET

Március 28-án a Fővárosi Tanács Klubjában tartottuk szokásos évi munkaértékelésünket.

Révész Ferenc elvtárs bevezetőjében megemlékezett hazánk felszabadulásának évfordulójáról, vázolta országunk több mint negyedszázados fejlődését, hazánk nemzetközi tekintélyének rohamos növekedését.

E gondolati vonulatban elemezte elmúlt évi munkánkat. Eredményes évet zártunk, 186.000 olvasónk van, 3.650-el több, mint a megelőző évben. Az utolsó két esztendőben 7.650-el nőtt az olvasótáborunk. Több mint 6,600.000 kötet könyvet kölcsönöztünk. Egy-egy olvasó átlag 36 kötet könyvet kölcsönzött. Ez a szám világviszonylatban is kitűnő! Mindezt egyetlen új könyvtár létesítése nélkül értük el. Az ismeretterjesztő irodalom forgalma az 1971-es évhez viszonyítva 33.3 %-ról 33.8 %-ra növekedett. Ugyanez az arány a gyermekkönyvtárakban a korábbi 35.2 %-ról 34.6 %-ra csökkent. A Zenei Könyvtár olvasóinak száma egy év alatt háromszázzal gyarapodott, a kölcsönzések száma az 1961-es 4.600-ról 8.800-ra növekedett. Eredményeinkért köszönet illeti minden dolgozóinkat!

Az elmúlt esztendőben a Nemzetközi Könyvév megünneplése, valamint az IFLA kongresszus rendezése ránk is sok feladatot rótt. Jól esett mindannyiunknak, hogy az IFLA küldöttei - a világ legkülönbözőbb tájairól - elismeréssel, tisztelettel szóltak munkánkról. A Dózsa- és a Petőfi-évforduló méltó megünneplése, részvételünk a "Kell a jó könyv!" olvasómozgalomban, fővárosunk egyesítésének 100. évfordulója mind-mind - a folyamatos könyvtári munkán túl - nagy erőfeszítéseket kívánt munkatársainktól és a jó kollektívának köszönhető az eredményes munka. A Fővárosi Tanács vezetői is figyelemmel kísérik tevékenységünket. Véleményük szerint a könyvtár dolgozói kiemelkedő eredményt értek el a budapesti kulturális munkában. Felügyeleti hatóságunk azt is megállapította, hogy létszámgondjainkat meg kell oldani! Reméljük, sőt bizonyosak vagyunk benne: így lesz! A Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága még ebben az évben megtárgyalja javaslatunkat a könyvtár komplex fejlesztési tervéről. E javaslatban foglalkozunk a központi könyvtár jövőjével is.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy javultak kapcsolataink a szakszervezeti- és az iskolai könyvtárakkal. A művelődéspolitikailag legfontosabb feladatokat a legkülönbözőbb rendezvényekkel, kiadványokkal segítettük.

Kiadványaink fontosságáról, jelentőségéről talán már szólanunk sem kell, de megemlítendő, hogy az IFLA alkalmából a jól sikerült nemzetközi gyermekkönyvkiállítás rendezésében vettünk részt és eredményes volt az ez alkalommal rendezett központi kiállítás is, amely méltóan reprezentálta kiadványainkat. Külföldi vendégeink sok elismerését közvetíthetjük e munka részeseinek. De tisztelet, elismerés illeti mindazokat, akik létrehozták a Budapest kiállítást fővárosunk centenáriumára.

E témérdek munka mellett 81 dolgozónk tanult egyetemen, illetve a két és fél éves középfokú szaktanfolyamon. Ez öröm is, tehertétel is számunkra, köszönetünket fejezzük ki kollégáinknak, akik szívesen vállalták az ezzel járó terheket.

A könyvtár dolgozóinak száma jelenleg 677. Ebből 465 kollégánk főfoglalkozású, 212 pedig részfoglalkozású. Az elmúlt évben béremelésben 282 munkatársunk részesült. Jutalomra 470.000 Ft-t fordítottunk; 25 munkatársunk kapott kitüntetést. Még ennél is nagyobb megelégedettséggel állapíthatjuk meg, hogy 465 kinevezett munkatársunk közül 209 tagja a törzsgárdának. Ezzel kevés intézmény büszkélkedhet!

Eredményesnek értékeljük a Gazdasági Főosztály tevékenységét, tervszerűen, gondosan végezte munkáját. Ezt néhány kiragadott adat is példázza. Módosított költségvetési előirányzatunk 38,713.000 forint volt. Ezt az összeget 99.5 %-ban használtuk fel. Nagyobb karbantartási munkák folytak a 6-os, a 23-as, a 27-es könyvtárakban, a 6/1-es, a 11/1-es fiókkönyvtárakban, a 6-os gyermekkönyvtárban. A 2-es és a 10-es könyvtárak felújítási munkáit megkezdtük. A központban a volt rendelő helyiségnek restaurálása jelentősen meggyorsult. Nagy feladatokat rótt a főosztályra a biztonságtechnikai vizsgálatok végzése is.

Elismeréssel szólhatunk a könyvkötészet munkájáról is. Könyvkötőink éves tervüket 6.000 kötet könyv bekötésével teljesítették túl.

Itt említjük meg azt, hogy a kerületi tanácsok 600.000 forinttal támogatták könyvbeszerzésünket. Köszönjük!

Jeles eredményeink és közös céljaink ezután is jó munkára köteleznek. További közös erőfeszítéssel elérhetőnek tartjuk, hogy ez évben további 4.000 új olvasóval gyarapodjék olvasóink tábora. Ugyanakkor - tekintettel a remélhető tatarozásokra - alig hisszük kölcsönzött köteteink számának növekedését.

Reméljük, hogy a Marczibányi téri könyvtár megnyitása, az autóbusszönyvtár megindulása után, hamarosan sor kerül az erzsébeti gyermekkönyvtári fiók megnyitására és nemsokára ünnepelni szeretnénk a soroksári könyvtár megnyitását is. Tervben van Hidegkúton is fiókkönyvtár nyitása. Ujpesten pedig az Egyesült Izzó lakótelepén létesítünk könyvtárat.

A központi könyvtár tatarozása jó ütemben halad, így hamarosan egy új olvasóteremmel fogunk gazdagodni.

Jelenleg három közművelődési hálózat - a tanácsi, a szakszervezeti és az iskolai - létezik a fővárosban. Az élet tüzte napirendre: szorosabb, gyümölcsözőbb együttműködésre van szükség. Ezért mindannyiunknak munkálkodnunk kell!

Mindig a legszebb feladat, készülni a jövőre, nagyon komoly feladatok várnak ránk a Csokonai-évforduló, a 100 éves Budapest, a VIT stb. megünneplésében, de máris készülnünk kell a következő pártkongresszusra, annak könyvtári eszközökkel történő ünnepelésére. Komoly feladatok várnak ránk az országos ajánló bibliográfiai munka koordinálásában. Jelentős feladatot jelent számunkra, hogy az Eseménynaptár szerkesztését ma már önállóan végezzük. Még nagyobb erőfeszítéseket kell tennünk a munkások és gyermekek könyvtári segítése terén. Hogy ez minél eredményesebb legyen, szükség volna a tanács sokkal erőteljesebb anyagi támogatására. E szándék jelét látjuk abban, hogy a Fővárosi Tanács V.B. létszámnövelésre idei bérösszegünket 400.000 forinttal emelte. Január 1-től 334 munkatársunk kapott átlag 100 Ft béremelést. Lehetőségünk nyílt arra is, hogy 18 kollégánkat április 1-től véglegesíthessünk.

Befejezésül Révész elvtárs arról szólott, hogy az MSZMP KB 1974-ben megtárgyalja a közművelődés helyzetét, kijelöli a további feladatokat. Ettől mindannyian igen sokat várunk. Viszont addig is ugyanilyen szorgalommal, szaktudással, elmélyültséggel, a szakma szeretetével kell dolgoznunk, így valósíthatjuk meg ideai terveinket.

A KÖNYVTÁRI FOTOMUNKÁRÓL

Ez a munka a fényképezés egyik speciális szakága, amely különleges felszerelést kíván. De mi is az ugynevezett könyvtári fényképezés? Elsősorban /sok helyen kizárólag/ reprodukció, amelynek több célja, és több technológiai megoldása lehet. A legkorszerűbb eljárás a mikrofilm, amit leginkább a könyvtár állományának megóvására alkalmaznak, de ezzel a módszerrel az igen ritka nyomtatványok és kódexek is akár minden könyvtár birtokába kerülhetnek. A reprodukció másik fontos feladata a kutatók igényeinek kielégítése. Ők nem mikrofilmet, hanem fotokópiát kérnek.

Az átlagos könyvtári fotolaborokra más feladatok és kérelmek természetesen, de ezek a legfontosabbak.

E kis általánosítás után némi betekintés a FSZEK laborjába: mennyivel több, mennyivel kevesebb, mennyiben más, mint az átlag? Egy jó fotolaborhoz ugyanaz a három dolog kell, mint Montecuccoli szerint a háborúhoz: pénz, pénz és pénz. És ez az, ami a legnagyobb korlátot jelenti. Egy teljes mikrofilmlabor felszerelése legalább 300 ezer Ft, de a különleges /pormentes, légkondicionált/ helyiség kialakítása minimum ugyanennyibe kerül.

A könyvtár anyagi lehetőségei érthetően jóval szerényebbek. Ezért viszonylagosan olcsóbb felszerelést választottunk, amely azonban sokoldaluan használható. A sokoldalúság elsőrendű követelmény, mert a labornak többféle feladatot is el kell látnia. A már említett reprodukáláson kívül fontos követelmény a propaganda munkához szükséges fotók elkészítése, és ez már önmagában igen változatos tevékenység. Ide sorolhatók a különböző kiadványokba, faksimilékbe készülő felvételek, a központi könyvtárban megrendezett kiállítások képeinek elkészítése /ami 2 méteres nagyításokat is kíván/, diaszorozatok készítése, a könyvtári rendezvények, események megörökítése stb.

És végül a teljesítményről, vagy divatos szóval a kapacitásról. Ez az, ami kevés. Egy régi szólás szerint egy kovács nem kovács, két kovács fél kovács, három kovács a kovács! A fotos szakmában ez ugy módosul, hogy egy fényképész is fényképész, csak igen lassu fényképész.

Itt is érvényes a szuperadditivitás elve, vagyis két dolgozó egymást kiegészítve négyszer annyit termel, mint egy. Márpedig a FSZEK fotolaborja egyszemélyes "üzem". Az igények pedig egyre növekednek és ez, azt hiszem, hamarosan szükségessé teszi a fotoműhely létszámának megduplázását.

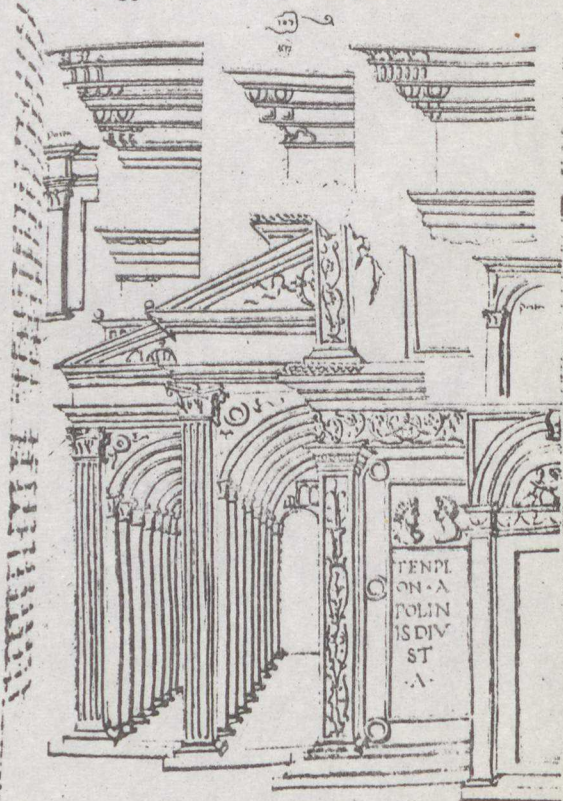
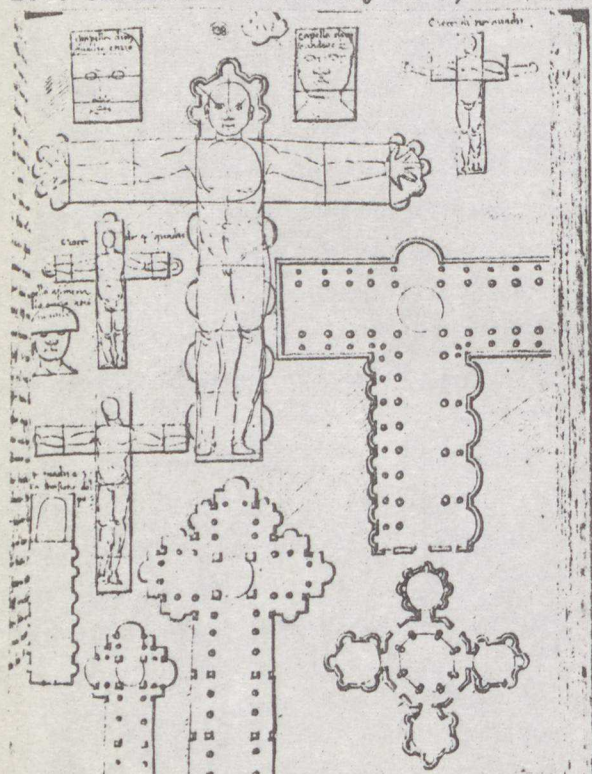
BRAUN TAMÁS

a szöveg és a rajzok túlnyomó része Angelo Cortino-tól származik. Utóbb kiderült, hogy Cortino velencei építőművész volt, aki főként vízszabályozási tervével tűnt ki.

Szabó Ervin 1911-ben a Szépművészeti Múzeum őrével, Meller Simonnal vizsgálta meg a könyvet. Meller a rajzok és az építészeti tartalmu szöveg hátoldalára ragasztott borításokat a kötelező elővigyázatossággal lefejtette és ezzel új korszak kezdődött a nagyértékű kézirat történetében: napvilágra került igen sok XIV-XV. századi ismert /Tebaldeo, Sasso, P.della Mirandola, N.da Correggio stb./ és névtelen humanista költő többszáz olasz nyelven írott verse. Ezeket minden valószínűség szerint az első tulajdonos, tehát Angelo Cortino írta, másolta le, közöttük igen sok olyant, amely az ismert szerzők addig kiadott "összes" versei között nem szerepeltek. Zambra Alajos /a felszabadulás utáni évekig a pesti egyetem olasz professzora/ foglalkozott elsőként a költeményekkel, először

a Fővárosi Könyvtár Értesítője 1914-es évfolyamában közölt róluk tanulmányt, majd egész sor további dolgozatot különböző olasz folyóiratokban. Ezek nyomán máig nem szűnt meg az érdeklődés a Zichy kódex iránt.

A 199 lapból álló kötetnek négyeszeres jelentősége van: 1. A benne tömegesen található humanista versek a korrall foglalkozó irodalomtörténészeket érdeklik. 2. A művészeti rajzok nagy része az 1400-as évek végén, az 1500-as évek elején még fennálló római-kori építészeti alkotások, főként azok díszítő elemeinek másai, ezek a klasszika filológusok számára fontosak. 3. A kódex írója a római kori minták alapján reneszánsz izlésű feldolgozásokat is rajzolt, ami a reneszánszkor művészettörténészeinek témája. 4. Az iménti rajzok, továbbá egy sereg geometriai ábra és főként két hosszabb építészeti értekezés a reneszánsz kori építőtechnika tanulmányozóinak figyelmét vonja magára.

Nem véletlen, hogy e sokrétű kincses-tárnak mindeddig csak kisebb hányadát aknázták ki a különféle érdeklődésű kutatók. Ma már nincsenek reneszansz típusú "uomo universale"-k, olyan emberek, akik ugyan-egy elmélyültek az ókori Róma építészetében, mint a reneszánsz kori képzőművészetben és mellette az akkori építészettechnikában, végül a humanista költészetben is. Ezért maradt mindmáig megfejtetlen a Zichy kódex számos "titka", noha hol Svájból, hol Olaszországból, hol az NSZK-ból kérnek információkat és kópiákat, de az egyik a versekről, a másik a rajzokról, a harmadik a prózáról stb.

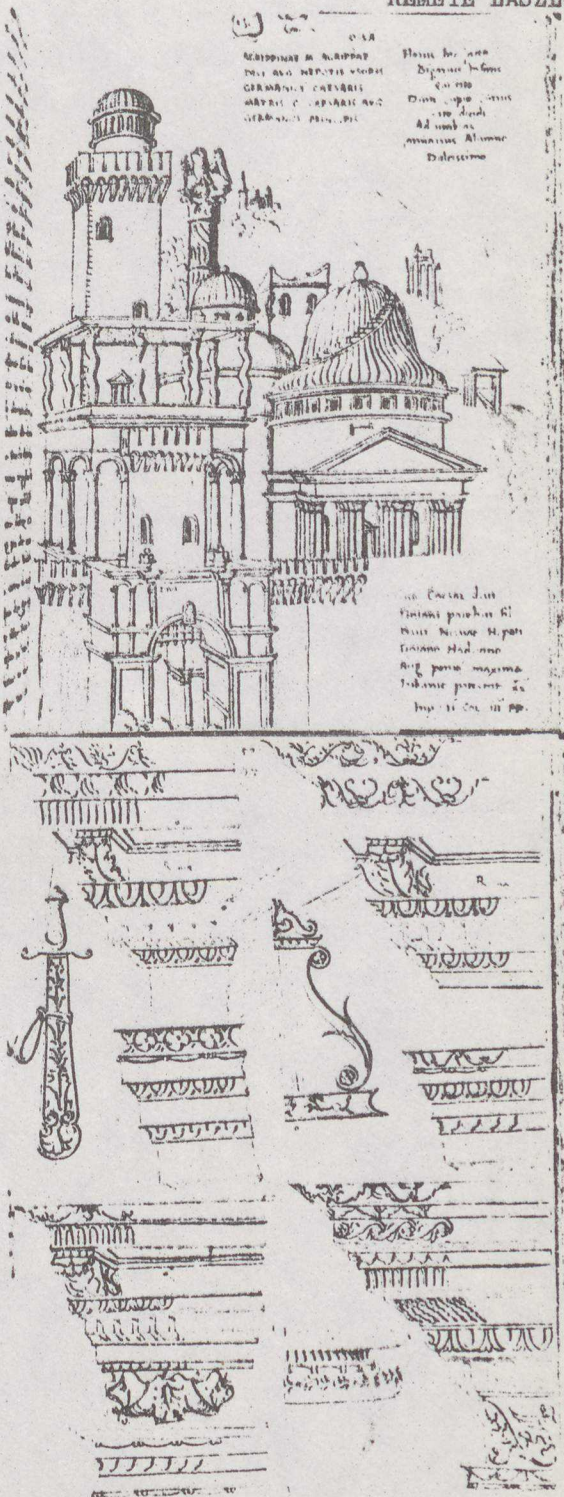
Érdeemes felemlíteni, hogy három éve az USA-ból érkezett ajánlat az egész kötet reprintjének kiadására-, 200 példányt kértünk jogdíjként, de erre már nem válaszoltak.

E szempontból örvendetes, hogy leg-ujabban egy honfitársunk, Horváth Alice mérnök-művészettörténész kezd komolyan foglalkozni a munkával, bár őt mint az Országos Műemléki Felügyelőség munkatársát mindenek előtt a reneszánsz építészeti vonatkozások érdeklik, hiszen egyike azoknak, akik a csekély számban megmaradt hazai reneszánsz építészeti emlékeket kutatják. Kettős felkészültsége alapján, mint építészmérnök és művészettörténész a rajzok publikálására is gondol.

Érdeemes lenne Könyvtárunknak a kötet egésze kiadására gondolni, ehhez persze a humanista olasz költészet egy alapos ismerőjét és klasszika filológust is be kellene vonnunk az előkészítésbe. Nemcsak illene foglalkoznunk a kérdéssel, de elő-jogunk is van rá és hasznot is hozna.

Feltehető, hogy a külföldi kutatók több rétege is érdeklődést mutatna egy ilyen kiadvány iránt, amelynek értékesítése nagyon sovány külföldi könyveszerzési keretünk némi javítását is lehetővé tenné.

REMETE LÁSZLÓ

TANULMÁNYÚTON

A MOSZKVAI ISKOLAI ÉS GYERMEKKÖNYVTÁRAKBAN

1972. decemberében dr. Ballér Endrénével a Fővárosi Tanács VB. Művelődésügyi Főosztályának iskolai és gyermekkönyvtári főelőadójával ötnapos moszkvai tanulmányúton vettem részt. Utunk célja az iskolai és gyermekkönyvtárak munkájának, az iskolai könyvtárosok továbbképzésének, az iskolák és a közművelődési könyvtárak együttműködésének tanulmányozása volt.

Moszkva város Tanácsának dolgozói I.A. Levikov és A.M. Sztanjusevszkaja kitűnően szervezték meg a programunkat, melynek keretében meglátogattuk a Zoja Koszmozgyemjanskajáról elnevezett 201-es, 10 osztályos iskolát és könyvtárát, a leningrádi kerületi módszertani kabinetjét, az Uttörőpalotát, az iskolai könyvtárakat ellátó kollektort, a 25. sz. városi gyermekkönyvtárat, a Pedagógiai Továbbképző Intézetet és a Kulturális Intézet könyvtáros fakultását.

Először a Városi Tanács Művelődési Osztályán tettünk látogatást, ahol Aszejev osztályvezető elvtárs fogadott bennünket, majd A.M. Sztanjusevszkaja iskolai felügyelő tájékoztattott azokról az elvekről, módszerekről, amelyek alapján az iskolai könyvtárak működnek és a tantárgyi olvastatás megvalósul.

A szovjet iskolai könyvtárakban a gyermekek olvasásának megszervezését a Népbiztosok Tanácsának 1920 november 18-án megjelent "Dekrétum a könyvtárügyek központosításáról az Oroszországi Szovjet Föderatív Szocialista Köztársaságban" c. rendelete biztosította. Az iskolai könyvtárügy lelkes vezetője N.K. Krupszkaja volt. Azóta az iskolai könyvtárak folyamatosan fejlődtek és egyetlen iskola sincs könyvtár nélkül.

Moszkva 30 kerületében 1204 iskola van, minden iskolában működik könyvtár, könyvtárolományuk 13 milliós. Egy-egy könyvtár állománya általában 15 ezertől 30 ezer kötetig terjed, ahol jártunk 48 ezer kötet volt.

Az iskolák könyvvásárlásra központi alapból kapnak osztályonként 10 rubelt, ennek negyed részét folyóiratok beszerzésére fordítják. Minden iskolát üzem patronál, ezek jelentős összeget adnak könyvvásárlásra. /A könyvek ára sokkal olcsóbb, mint nálunk/.

A könyveket szerződés alapján iskolai kollektornál rendeli meg a könyvtáros. A kollektornál pontosan vezetik, melyik iskola, hány könyvet vásárolt.

Függetlenített könyvtáros dolgozik minden iskolában, a munkaideje 7 óra, hetenként 1 szabadnapot vehet igénybe, mindig pénteken. Tagja iskolán belül a Pedagógiai Tanácsnak, feladata az iskolai könyvtárolomány fejlesztése, a könyvek propagálása, egyéni foglalkozás a tanulókkal, a gyermek érdeklődési körének tanulmányozása, beszélgetések a könyvről, csoportos foglalkozások, író-olvasó találkozók szervezése, bibliográfiák propagandája és használatának tanítása, sőt a turizmus szervezése is az iskolában.

A pedagógusok foglalkoznak az iskolán kívüli olvasással is, főleg az alsó tagozatnak szentelnek több időt. Ennek célja a könyv és az olvasás megszerettetése. Külön módszertani kiadványok segítik az iskolán kívüli olvasás hatékonyságát. A felsőtagozatos tanulók különböző tantárgyakhoz olvasnak javasolt irodalmat.

Az iskolai felügyelők iskolalátogatás előtt információt kérnek az órán kívüli olvasmá-

nyokról és ellenőrzéskor meggyőződnek arról, hogyan használják fel a tanárok és a tanulók az órán az olvasott könyveket és a folyóiratok cikkeit. Megvizsgálják milyen a kapcsolata az osztályfőnöknek a könyvtárral, elviszi-e a tanulókat oda, továbbá, milyen az iskolai könyvtár kapcsolata a kerületi gyermekkönyvtárral. Az iskola munkáját csak akkor értékelik pozitívan, ha e tekintetben is megvalósítja a követelményeket.

Könyvtárhasználatot nem tanítanak az iskolában, ezt osztályfőnöki óra keretében a kerületi gyermekkönyvtárban tartják, a gyermekkönyvtáros vezeti, itt gyakorolják a katalógus használatát is.

Az iskolai-és a gyermekkönyvtárakban is a könyvek ETO-szakrendben vannak. Minenütt van betűrendes és szakkatalógus és különböző tematikus katalógusok.

Meglátogattuk a leningrádi kerületben levő Zója Koszmogyemjanszkajáról elnevezett 201-es sz. 10 osztályos iskolát. Bázis iskola ez, 1918-ban alakult meg, az iskolai könyvtárnak 48 ezer kötet könyve van, s nagy hagyománya az iskolán kívüli olvasásnak. Jelentős a pedagógiai és tankönyvgyűjteménye. Az oktatás kabinetekben folyik, jól felszereltek szemléltető eszközökkel, pl. az irodalmi kabinetben nagy kézikönyvtárat láttunk, benne szótárakat, művészeti könyveket, lexikonokat és folyóiratokat. Sok szemléltető táblát láttunk, a táblákon bemutatott témakörhöz bibliográfiát és ajánló könyvlistát mellékeltek.

A könyvtár és az irodalmi kabinet a nyári szünetben is nyitva tart. Az iskolán kívüli olvasást az igazgatóhelyettes irányítja, olvasási tervet dolgoz ki a tanulók részére és ellenőrzi az olvasott könyv felhasználását.

Az iskolában Zója Koszmogyemjanszkaja emlékmúzeum van. Itt állították ki a róla és fivérééről szóló emlékeket, dolgozataikat, könyveket, 5 db. fényképet, amit egy német tisztánál találtak Zója Koszmogyemjanszkaja kinzásáról és kivégzéséről. Minden évben halálának évfordulóján iskolai ünnepséget rendeznek, az első osztályosok pedig megfogadják, hogy ápolni fogják a hagyományokat.

A leningrádi kerület módszertani kabinetjében tett látogatásunkkor bemutatták a különböző kabinetek munkáját. 46 iskola tanárainak tartanak módszertani szemináriumokat, bemutatókat. Itt külön módszertani előadó foglalkozik a könyvtári munkával és az olvasási tervvel. Ismertették az iskolán kívüli olvasásról szóló rendeletet, amely meghatározza a könyvnek, mint munkaeszköznek fokozottabb felhasználását az oktatói munkában. Itt hangzott el az a vélemény, hogy rossz tanár az, aki csak a tankönyvet tanítja, a 45 percbe bele kell férnie annak az ismeretanyagának is, amit a tanár a könyvek és folyóiratok segítségével dolgozott fel.

A leningrádi kerületben 64 könyvtár van, könyvvállományuk 595,300 db.

Látogatásunkat a moszkvai Uttöröpalotában folytattuk. Ez a korszerűen felszerelt épület óriási területen fekszik, igazi gyermekparadicsom. Havonta 100 ezer gyermek látogatja. Különböző szakkörökben rendszeres munka folyik /zene, balett, sport, modellezés, botanika, rajz, szobrászat/, színháztermében rendszeresen tartanak ifjúsági színelőadásokat. Az Uttöröpalotában 45 ezer kötetes könyvtár működik, gyűjti az uttörőmozgalomról szóló irodalmat, külön az uttörővezetők és pedagógusok, külön az uttörők számára. Ezenkívül megtalálható az ifjúsági szépirodalom és ismeretterjesztő irodalom is. A könyvtár egyben módszertani központ, ahol kidolgozzák az uttörőfoglalkozások módszerét, az uttörővezetők továbbképzése is itt történik. Minden csütörtöknön módszertani napot tartanak az uttörővezetők részére.

A Gyermekkönyvek Ünnepi Hetét minden évben megrendezik az iskolai könyvtárak, városi gyermekkönyvtárak és az Írószövetség segítségével, mindig a tavaszi szünetben. Gazdag program várja a gyerekeket, író-olvasó találkozók, vetélkedők, mesedélutánok. Ilyenkor rendezik meg az öszszövetségi gyermekkönyv-kiállítást is. A kiállítás befejezése után a könyveket az Uttöröpalota könyvtára kapja meg.

A 25. sz. gyermekkönyvtár Moszkva legújabb és legnagyobb gyermekkönyvtára. A forradalmi múltú Krasznaja Presznja-i kerületben van. Eredetileg 1937-ben nyílt meg egy kis faházban. Ezt 1967-ben lebontották a kerület többi házaival együtt, 1971-től működik a jelenlegi helyén. 930 m² alapterületen fekszik, könyvállománya 1972-ben 92 ezer kötet könyv volt. 14 ezer olvasója 160 ezer kötet könyvet forgalmazott. Két olvasóteremmel és kölcsönzővel rendelkezik, egyik az alstagozatosoké, a másik a felsősöké. Nagy előcsarnokában a büfé, ruhatár és a mellék-helyiségek vannak.

Öt iskolát lát el könyvvel, azonkívül letéti állománya van üzembekben, lakóbizottságoknál, gyermekotthonokban, óvodákban. Külön bibliobusszal rendelkezik, ezzel szállítják a könyveket. Jó kapcsolatot tart a kerületi Oktatási Osztállyal, az iskolai könyvtárosokkal, a szaktanárokkal és az iskolai igazgatóhelyettesekkel. Közös tervet készítenek egy-egy témával kapcsolatban, figyelembe veszik az Oktatási Osztály javaslatait. Minden első osztályos gyermek ünnepélyes keretek között beiratkozik a gyermekkönyvtárba, sőt az utolsó éves óvodások is könyvtárlátogatásra jönnek és foglalkozásokat tartanak számukra. A napközis gyermekek együtt jönnek el két hetenként könyvet cserélni, részükre is tartanak játékos foglalkozásokat a könyvekről. A csoportos és egyéni foglalkozások hasonlóak a mienkhez.

Könyvtárhasználatot, a katalógus használatát tanítják a gyermekkönyvtárakban, katalógusaik is megegyeznek a nálunk használt típusokkal, csupán néhány tematikus katalógus tér el a mienktől.

A gyermekkönyvtárosok részt vesznek a szülői értekezleteken, ott tájékozódnak a gyermekek olvasási készségéről, a szülők javaslatokat tesznek, hogy milyen könyvet vásároljanak gyermekeiknek. Ebben a könyvtárban is működik múzeum, a Forradalmi Múzeum fiókajaként. Az 1905-ös forradalom fotói, emléktárgyai és a kerületre vonatkozó anyagok vannak kiállítva.

Végül a Városi Pedagógiai Továbbképző Intézetben és a Kulturális Intézet könyvtáros fakultásán jártunk.

A Városi Pedagógiai Továbbképző Intézetben folyik a vezetők képzése. Meghatározott időszakokban vesznek részt továbbképzésben az iskolaigazgatók, helyettesek, kabinet oktatási vezetők, tanárok és iskolai könyvtárosok. Az iskolai könyvtárosokra öt évenként kerül sor. A Kulturális Intézet könyvtáros fakultásán 8.000 diák tanul, 1.800 a nappali tagozaton, 1.000 esti-levelező tagozaton. A gyermekkönyvtári szakon tuljelentkezés van, a legjobb diákokat veszik fel.

A Főiskolán 24 tanszéken 400 professzor és 150 aspiráns dolgozik. A tanszékhez tartozik a gyermekkönyvek kabinetje, gyűjteménye 10 ezer kötet. A hallgatók a könyvtáros szakon kívül fakultatívan választhatnak tanári szakot. Tanulnak szovjet-és külföldi gyermekirodalmat, katalógusszerkesztést, bibliográfia készítést, számítógép-kezelést, matematikát, fizikát, gyakorlati foglalkozások megszervezését, vezetését, beszédtechnikát. A főiskola professzoraitól és tanáraitól több tanulmányt és bibliográfiákat kaptunk ajándékba, s társaságukban töltött kellemes délután elteltével tapasztalatokkal gazdagodva mondtunk köszönetet.

Összegezve: utunk során mindenütt tapasztaltuk a könyvek szeretetét, a könyvtárak gondos fejlesztését, a könyvtárosok lelkes munkáját, a könyvtárosi munka értékelését, megbecsülését.

Hasznos volna nálunk is a gyermekkönyv ünnepi hetének közös szervezése a Móra Könyvkiadóval, az Írószövetséggel, az iskolai és gyermekkönyvtárakkal, így nem helyi jellegű rendezvények lennének, hanem országosan részt venne minden kis olvasó. Együtt, többet, jobbat, hatékonyabb olvasómozgalmat tudnánk produkálni.

Nagyon nagy tiszteletet váltott ki belőlünk a szovjet muzeumok kapcsolata a gyermekkönyvtárakkal, bátran mernek fiók-muzeumokat létrehozni gyermekkönyvtárakban. Ezt követhetnénk, ahol megfelelő lehetőség van, ott nálunk is lehetne egy-egy tárgyat bemutatni.

Érdekes és hasznos volt ez a tanulmányut, örülök hogy résztvehettem és remélem, hogy még szót ejthetek egyéb csodálatos élményeimről is, melyeket a szovjet elvtársak nagyszerű vendégbarátságának köszönhettem.

BIRÓ IRÉN

FELNŐTTOKTATÁSI TANÁCSKOZÁS

Az együttműködés, a közös felelősségvállalás jegyében, szellemében került sor a március 23.-i konferenciára az üzemek gazdaságvezetési, munkaügyi, mozgalmi, kulturális területein dolgozók és az oktatás problémakörével intenzíven foglalkozó munkatársak részvételével.

Jelentőségét az is jelzi, hogy az elnöki megnyitót a Budapesti Pártbizottság titkára, a referátumot pedig a Fővárosi Tanács elnökhelyettese tartotta. A korreferátumok előadói azokat a szervezeteket, intézményeket képviselték, amelyek a legtöbbet tesznek, tehetnek a felnőttoktatás érdekében.

Igaz ugyan, hogy a referátumból, és a korreferátumokból is kimaradt a könyvtár, az olvasás szerepének megfelelő elemzése, de mód volt erről részletesen beszélni és a véleményeket kicserélni az egyik szekcióban. E szekciót Maróti Andor egyetemi tanár vezette és a résztvevők között egyaránt voltak iskolaigazgatók, pártbizottsági, szakszervezeti, üzemi és tanácsi funkcionáriusok. E szekcióban a felszólalók bizonyították azoknak a kísérleteknek az eredményességét, amelyeket a dolgozók iskolái és a közművelődési terület együttműködése érdekében eddig szerveztek. Különösen tanulságos volt Mór Péter szakfelügyelő felszólalása. Az iskolai végzettség még nem kultúra, mondta, az élő kultúraforrásokat kell megtalálni a tanulókkal. A tantervbe iktatott 50 órás közművelődési program megvalósítása so-

rán tapasztalta, hogy a könyvtár használata nem jámbor óhaj. Az olvasóvá nevelés folyamatába szervesen kapcsolódik a könyvtárak látogatása. A könyvtárak szerepének hangsúlyozásával együtt szólt a színház, a film, a múzeum ismeretének jelentőségéről. Jó volt hallani a XI. kerületi dolgozók iskolájának igazgatóját, aki a 6-os könyvtár munkatársainak kezdeményező látogatásáról /a felújítás után/ is beszámolt. A XIII. kerületi pártbizottság munkatársa a közművelődés személyi feltételeit elemezte, s arról a törekvésükről beszélt, hogy az üzemi kulturális munkába bevonják az üzemi értelmiségi dolgozókat, mérnököket, technikusokat.

A konferenciával részletesen foglalkozik a Budapesti Népművelő 1973. 2. száma, itt csak érzékeltetni szerettem volna, hogy az együttműködést, a közös munkát kívánók száma növekszik, s egyre inkább nyitott kaput találunk mi könyvtárosok, ha eszközeinket, módszereinket felajánljuk a felnőttoktatás dolgozóinak. A szekció zárószava szerint a felnőttoktatást tágabban kell értelmezni, a tanulás tulajdonképpen az alkotó energiák felszabadítását szolgálja, ilyen értelemben tehát eszköz. A permanens művelődés követelménye a közművelődés minden területének sajátos feladatát ad, s különösen fontos vizsgálunk, hogyan hat az, amit nyújtunk. Ez indít a következő javaslatra: érdemes lenne azokban a könyvtárakban, ahol a dolgozók iskolájával az együttműködésben már megállapodtak, e munka mozzanatait figyelemmel ki-

EGYÉVES ÉVFORDULÓ

sérni, tanulmányozni, s könyvtárosnak és pedagógusnak közösen elemezni a tapasztalatokat, a munka hatását.

Az így készülő tanulmány mind a pedagógusok, mind népművelők, könyvtárosok érdeklődésére számot tarthat.

DOBOS PIROSKA

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BUDAPESTI BIZOTTSÁGA

A SZAKSZERVEZETEK BUDAPESTI TANÁCSA

A KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG
BUDAPESTI BIZOTTSÁGA

A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ
TÁRSULAT
BUDAPESTI SZERVEZETE

A FŐVÁROSI TANÁCS VEGREHAJTÓ
BIZOTTSÁGA

TANÁCSKOZÁST RENDEZ

A felnőttoktatás

KÉRDÉSEIRŐL

A TANÁCSKOZÁSRA TISZTELETTTEL
MEGHÍVJA ÖNT

A RENDEZŐ BIZOTTSÁG

A TANÁCSKOZÁS IDEJE: 1973. MÁRC. 23.

HELYE:

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETÉNEK
„FÁKLYA” KLUBJA
BUDAPEST, VI., CSENGERY UTCA 68.

Coswigban, az NDK egyik kisvárosában 300 magyar fiatal dolgozik. Kolóniánk egyik büszkesége az NDK-szerte ismert "COSWIGI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR".

1971 őszén kolóniánk akciót indított azért, hogy ebben a városkában élő és dolgozó fiatalok ne csak élettapasztalatokban, szakmai ismeretekben gazdagodva térjenek haza, hanem általános műveltségük is gyarapodjon. Budapesten felkerestük Révész Ferenc elvtársat, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár igazgatóját és előadtuk kérésünket, hogy létesítsenek letéti könyvtárat Coswigban. 1972 májusában 1801 kötet érkezett számunkra. Május 20-án a könyvtár képviselőjében Cziboly Józsefné, a Könyvtár KISZ titkára és Sándor Ottóné ünnepélyes keretek között átadta a könyvtárat Horváth Istvánnak és Kasza Lászlónak, akik új kis birodalmukban megkezdhetik könyvtárosi tevékenységüket.

Egyéves fennállásunkat ünnepeljük most. Első beiratkozónk Baka Géza volt, akit további 198 olvasó követett. Könyvtárunk népszerűsége rohamosan emelkedett, ezért az évforduló alkalmából olvasómozgalmat indítottunk. Jelenleg 2400 kötetes a könyvtár, gazdag könyvanyagával segítséget ad a politikai körök és az irodalmi színpad munkájához, és nem utolsósorban segít tartalmasan eltölteni a szabadidőt. A közel 6000 kikölcsönzött könyv jól bizonyítja fiataljaink olvasó kedvét.

Évfordulónkon köszönetet mondunk a könyvtár igazgatójának és a KISZ tagoknak, akik hathatós segítséget nyújtottak kulturálódásunkhoz, szellemi fejlődésünkhöz.

A COSWIGI "SZABÓ ERVIN" KÖNYVTÁR

OLVASÓI

A NEMZETKÖZI GYERMEKKÖNYVTÁRBAN

1972. október 5-től december 15-ig a Nemzetközi Gyermekkönyvtár /Internationale Jugendbibliothek/ vendége voltam, Unesco ösztöndíjjal.

Az intézmény 1947-ben létesült Rockefeller alapítványként, ma az UNESCO a gazdája. Főként a Német Szövetségi Köztársaság, a Bajor Állam és München városa látja el anyagiakkal. Célja, hogy folyamatosan gyűjtse és feldolgozza a világszerte megjelenő jelentős gyermek és ifjúsági könyveket. Törekvése, hogy segítséget nyújtson azoknak a szakembereknek, akik az ifjúsági irodalommal foglalkoznak.

Az állomány jelenleg 200 ezer kötet, 60 ország gyermek- és ifjúsági könyveit foglalja magába 64 nyelven. A könyvanyag legnagyobb részét a könyvkiadók a világ minden részéből ingyen bocsátják a könyvtár rendelkezésére.

A könyvtár a következő osztályokból áll: Katalogizáló és bibliográfiai feldolgozó, angol nyelvű irodalom, francia nyelvű irodalom, német nyelvű irodalom, skandináv nyelvű irodalom, a szláv nyelvek irodalmának osztálya, szakirodalmi osztály /az ifjúsági irodalom szakirodalma, gyermekirodalom, könyvtörténet, bibliográfiák, stb./, könyvkölcsönző a gyermekek számára, rajzszakkör, nyelvkurzusok, meseórák a gyermekek számára.

Minden egyes osztály munkájáért egy-egy szakreferens felelős.

Az ifjúsági irodalom nemzetközi anyagából többféle jegyzéket készítettek. A legjelentősebb talán a Die Besten der Besten /A legjobbak legjava/ című. Ez a katalógus a világ legsikeresebb ifjúsági könyveit sorolja fel országonként és korcsoportonként.

Sok szakdolgozat készül az ifjúsági irodalomról és az olvasás elméletéről. Hasznos a könyvanyag, természetesen a könyvkiadók, a könyvtárosok, grafikusok, ifjúsági írók számára is. Nemcsak személyesen, de levélben, fotókópiák után is szívesen ad felvilágosítást a könyvtár, küld anyagot az érdeklődőknek.

Évenként átlag 10 könyvkiállítást készít a könyvtár. Minden évben megrendezik az un. karácsonyi kiállítást. Országonként, nyelvcsopontonként mutatják be az év legjelentősebb kiadványait. 1972-ben 4.000 kötet könyvet állított ki az Állami Könyvtár nagytermében. Első ízben mutattak be itt anyagot az ifjúsági irodalom elméletéről és azokról az új irányzatokról és kísérletekről, amelyek az ifjúsági irodalomban világszerte fellelhetők.

A kiállítás alkalmával a könyvtár dolgozói ajánló-listákat is állítottak össze az év legsikeresebb könyveiből.

Müncheni tartózkodásom ideje alatt még 3 könyvkiállítás készült: Vietnamból /nagy-része hábaruellenes könyvanyag/, majd két német grafikus, Sigfried és Heuck és Sophie Frenzel állította ki anyagát: gyermekkönyv illusztrációkat, gyermekjátékokat, végül gyermek- és ifjúsági könyvek kiállítása Finnországból.

Ezek a kiállítások is azt a célt szolgálják, hogy a nemzetközi ifjúsági irodalom minél szélesebb fórumot kapjon.

Megnyitásukkor fogadást rendeznek, ez is alkalom arra, hogy a különböző nemzetiségű szakemberek találkozzanak, megismerjék egymást.

A könyvtár munkájában a legnagyobb nehézséget a nyelvek sokfélesége okozza. Minden dolgozója beszél valamiféle idegen nyelvet és annak a nyelvterületnek könyvanyagáért felelős. Ő bonyolítja le a levelezést a könyvkiadókkal, könyvtárosokkal, írókkal.

Külföldi állampolgárok is dolgoznak a könyvtárban 1-2 éves szerződéssel, hogy saját nyelvterületük könyvanyagát feldolgozzák. Ilyen szerződéssel dolgozik jelenleg ott egy amerikai, egy izraeli és egy spanyol könyvtáros. Egy kínai egyetemista, aki Münchenben jár a bölcsészetre - mellékmunkaként a kínai és japán könyveket katalogizálja.

A Német Szövetségi Köztársaság és az UNESCO költségvetése alapján a könyvtár évente 6-8 külföldi szakembert lát vendégül, 3-3 havi időtartamra. Az ösztöndíjasok tanulmányozhatják a könyvtár munkáját és könyvanyagát. Sok külföldi egyetemista él ezzel a lehetőséggel és írja ott szakdolgozatát, vagy doktori disszertációját. Az ösztöndíjasok egyuttal rendszerint feldolgozzák a saját nyelvterületük könyvanyagát.

Az Internationale Jugendbibliothek néhány év óta szoros kapcsolatot tart Magyarországgal. Igazgatója Walter Scherf többször járt nálunk és személyesen ismeri csaknem mindazokat a szakembereket, akik hazánkban ifjúsági irodalommal foglalkoznak. Folyamatosan tudomást szerez a magyar ifjúság irodalom fejlődéséről, új irányzatairól, a fontosabb művekről. A Móra Ferenc Könyvkiadó és a Minerva rendszeresen szállítja a könyvtárnak a magyar ifjúsági irodalom jelentősebb kiadványait. Az állomány jelenleg kb. 600 kötet magyar nyelvű mű.

A könyvanyagunk, mintegy felét az előttem ott járt magyar ösztöndíjasok már bedolgozták, kb. 300 kötet katalóguslapja még hiányzott. Ezeknek a könyveknek a címfelvétele elkészítettem /a könyvcímeket és az egyes bibliográfiai adatokat német nyelvre kellett fordítani/.

Az 1972-es könyvek címfelvétele mellé annotációt írtam. Ezek hasznosnak bizonyultak: a karácsonyi könyvkiállítás látogatói a német nyelvű ismertetések alapján könnyen eligazodtak a magyar könyvek között. A kiállítás alkalmával jegyzéket állítottam össze az általam legsikeresebbeknek vélt könyvekről. Az Internationale Jugendbibliothek-ben található könyvanyag valóban ifjúsági irodalmunk legjava. Hiányzik azonban néhány alapvető kézikönyv. Például: az Új Magyar Lexikon, A Magyar Irodalomtörténet, az Életrajzi Lexikon, stb.

Hiányoznak azok az irodalmi művek is, amelyek bemutatják az ifjúsági írók munkásságát. Tanulmányok Benedek, Jókai, Mikszáth, Móra, Mórlicz stb. életéről, munkásságáról, műveiről.

A könyvtár megkezdte az ifjúsági írók kéziratainak gyűjtését is. Szeretne a magyar ifjúsági íróktól anyagot kapni.

A könyvtárral létesített kapcsolat Magyarországon, számára minden szempontból hasznos. Az Internationale Jugendbibliothek nemcsak Münchenben, de időről-időre külföldön is készít kiállítást, könyvbemutatót. Legjobb könyveinkről ezúton is tudomást szerezhetnek a külföldi szakemberek.

Az Internationale Jugendbibliothek-ben kölcsönkönyvtár is működik a gyermekek számára. Állománya kb. 5.000 kötet, 3.500 német nyelvű, a többi angol, francia, olasz nyelvű. 600 gyermek olvasójuk van. A kölcsönkönyvtárban két könyvtáros dolgozik /mindkét könyvtáros a kölcsönzés mellett egyéb munkát is végez: egy-egy nyelvtérület könyvanyagát gondozza./ A kölcsönkönyvtár heti 16 órát tart nyitva. Hetenként egyszer meseórát tartanak a rajzszakkör résztvevői számára. A könyvtáros felolvas egy-egy mesét, a résztvevők óvodáskorú gyermekek, 4-6 évesek.

Kinntartozkodásom ideje alatt sor került egy író-olvasó találkozóra is. Két fiatal író a svéd Annita Shoglund és a német Angelika Kutsch beszélgetett az olvasókkal. 30 fiatal lány vett részt a találkozón. Néhány érdekes kérdés hangzott el a fiatalok problémáiról.

Érdekes színtöltja a könyvtárnak a rajzszakkör, a Malstudio.

Két csoportban, 4-6 éves és 6-8 éves gyermekek számára tartják a foglalkozásokat, egyszer hetenként másfél órában. Csoportonként 20-20 gyermeket foglalkoztatnak. A részvétel egy-egy gyermek számára havi 15 Márka, kb. 120 Ft. A gyerekek legnagyobb része a könyvtár olvasója, de Malstudióknak egyéb kapcsolata nem igen van a könyvtárral. A Malstudiót két fiatal rajztanár vezeti. A kicsik számára amolyan óvoda-pótlék. Így legalább hetenként egyszer gyermektársaságban vannak.

A könyvtár üres padlástermét használják Malstudióknak. Némi eligazítás után a kicsik többnyire szabadon ugrálnak, szaladgálnak. A nagyobbak már csoportmunkát végeznek. Együtt oldanak meg feladatokat. Egyik alkalommal pl. egy 3x4 m-es papírra a 20 gyerek együttesen egy várost festett.

folyt.köv.
KEPES ÁGNES

KÖLTŐTALÁLKOZÓRÓL - prózaian

A Költészet Napjára készülődünk az I. kerületi Művelődési Házzal együtt. Az az ötletünk támadt, hogy az irodalmi est témájához könyvkiállítást adunk az est vendégeinek köteteiből, magyarra fordított verseiből. Első lépésként a magyar költők könyvtárunkban található könyveit gyűjtöttük össze. A külföldi vendégeknek önálló kötete magyarul nem jelent meg Jean Rousselot kivételével, az is regény. Így hát kutatnunk kellett antológiákban, ujságokban, folyóiratokban található írások után.

A keresgélést a FSZEK archivumában kezdtük. Itt a gazdag bibliográfiai adatok mellett sajtóvágatokat is találtunk. Propaganda Osztályunk nagyon szép fotómásolatokat készített a költők régebben megjelent verseiről és a velük készült beszélgetésekről. Ezekből az interjúkból kiderült, hogy minden vendég fordítója a magyar költőknek. Módosítottunk eredeti elképzelésünkön. Elhatároztuk, hogy kiállításunkat kibővítjük, és igyekszünk bemutatni a vendégek magyar költészettel foglalkozó munkásságát is.

A szovjet, a svéd és görög költőről a nemzetiségükön kívül azonban semmit sem sikerült megtudni az első menetben. Most már nem lehetett megállni. Ekkor kezdődött csak az éjt nappallá tevő, vásár- és ünnepnapokat betáblázó igazi nagy munka. Kiindulásként kikérem a telefonkönyvből az Írószövetség Nemzetközi Költői Találkozó Előkészítő Irodájának számát. Ők nem tudtak semmiféle felvilágosítást adni, de volt egy remek tippjük: keressük fel az Európa Kiadót. A szerkesztőktől rengeteg információt és segítséget kaptam, melyek megalapozták, vagy kiegészítették eddigi munkánkat. Sok utánjárással végül is minden vendégről szép, kiállítható anyag gyűlt össze. Pl. a svéd kulturattasé Stockholmból hozatott meg három nap alatt egy antológiát: Sex Ungerska Poeter. Stockholm 1968. Svalans Lyrikklubb. Albert Bonniers Förlag. /Hat Magyar Költő/, mely Tomas Tranströmer és Thinsz Géza versfordításait tartalmazza és még külön öröm, hogy a hat magyar költőből kettő, Nagy László és Weöres Sándor az est vendégei lesznek.

A felgyült adatok mennyisége és sokszínűsége adta az ötletet, hogy össze lehetne állítani egy ajánló bibliográfiát a közönség számára, kiegészítésül a gazdagnak ígérkező programhoz, amely a meghívott költők bemutatását, és a velük való beszélgetést ígérte...

Az úgy érdekében megkerestem Rákos Sándor költőt, hogy egyeztessük információinkat. Értesüléseimet valószínűleg megbízhatóknak találta, mert a rendezvény napján, délben ismételtelen felhívott telefonon, hogy keressek gyorsan valamit Donald Davie-ről és -től, mert a legujabb módosítás szerint, J. Rousselot helyett ő lesz a nyugat-európai vendég. Megint archivumunk segített ki azonnali és bőséges tájékoztatásával.

Közben olvasóink között rengeteg meghívót osztottunk szét. Nem is eredménytelenül.

AZ I. KER. TANÁCS MŰVELŐDÉSI HÁZ NAGYTERMÉBEN

(Budapest, I., Bem rakpart 6. — Tel.: 154-443)

1973. ÁPRILIS 12-ÉN, CSÜTÖRTÖK ESTE 7 ÓRAKOR

Nemzetközi költőtálkozó

A MAGYAR ÍRÓK SZÖVETSÉGE RENDEZÉSÉBEN

Az irodalmi est sikeres volt - a megkérdezett költők, és a közönség egybehangzó véleménye szerint.

A házigazda - kedélyessége büvkörébe tudta vonni az egyébként közismerten nehéz természetű költőtársait, azok ars poetikája iránt érdeklődve. A költők könnyed rutinnal, kedvesen válaszoltak, illetve humorral is ütötték el a komolykodó kérdést.

Elégedettek voltak az Írószövetség - 3 eme rendezvényének otthont adó I. kerületi művelődési ház munkatársai, az eredményes propagandáért: a terem zsufolásig megtelt.

Előgedett volt a műsor összeállítója, hisz a dus programból legalább a versek elhangoztak, sőt nagyjából azok, amelyek a listán szerepeltek.

Elégedett volt a Poetica Hungarica együttes, hogy egész repertoárját végig-énekelhette kb. az össz-műsoridő egyharmadában. Meghívott szakértőként az előadás előtt félórával megjelenvén a színhelyen,^a Madách Színház diszlettervezője is elégedetten hagyta jóvá a terem berendezését, amit a Művelődési Ház személyzete addigra érthető igyekezettel és hozzáértéssel elrendezett. Fel se tűnt neki, hogy a terem végében néhány nő könyveket, tablót rakosgat még.

Elégedett volt a közönség, és értőn, lelkesen reagált.

Egy gimnáziumi osztály kiváltképp elégedett volt önmagával, hogy ők benéztek ide, itt is maradtak, mert helyet is találtak maguknak. Rátélepettek ugyanis a terem végében elhelyezett asztalokra, amugy lezseren és az azokon /ki tudja miért?/ felhalmozott könyvekre. Ők páholyból láttak mindent. Ha a hallható szövegből épp nem kötötte le valami a figyelmüket, hát kihúzták saját vagy más fenéke alól a "Psyché"-t, vagy Nagy László valamelyik kötetét. Lapozgatták, olvastatták, barátkoztak a verseskötetekkel. Pilinszky legújabb könyve ugy megtetszett valamelyiknek, hogy csak éberszemű kolléganóm erélyes felszólítására rakta vissza mégis az asztalra - táskájából. Közbe-közbe rágyújtottak, az illemtudóbbak kijártak a folyosóra cigarettázni.

Volt, aki Nagy László galambszürke öltönyét kifogásolta, és egyáltalán a sötét ruhákat hiányolta az ünnepélyesség alapvető feltételeként, mivel hogy a Nemzetközi Költőtálalkozó ünnep. Némelyeknek az volt a véleménye, hogy a versmondó színeszek az előadást előtt fél órával kaphatták kézhez a felolvasandó verseket. Mások szerint a 20 perc késés talán egy kicsit sok volt. Voltak, akik furcsállották, hogy a székeken elhelyezett "Vendégeink" című ajánló bibliográfián egészen más nevek szerepeltek, mint amiken a vendégek bemutatkoztak. Ámbár akadt néhány azonos is.

És mi?

Szívesen csináltuk ezt a munkát. Különösen én, aki ujonc vagyok ezen a pályán. Megmutatkozott a könyvtári propagandamunka érdekes, sokszínű, tartalmas volta. Látóköriünk szélesedett, kapcsolataink bővültek. De tanulság nekünk is jutott: Hozzászoktunk már a sziszifuszi munkához, ám, ha ennyi szerv bábáskodik egy kulturális rendezvény létrehozásában, - melyek tartalmi megtöltésében oroszlánrészt vállalunk - álszerénység háttérben maradni. Ezzel saját munkánkat degradáljuk. Igaz is! Ki kért fel? Csak alkalmat adtak nekünk, hogy társadalmi munkát végezhessünk. És az Írószövetség is valószínűleg elégedett - bár nem mondta. Igaz, azt se, hogy nem.

VENDEGEK:

Jean Rousselot (francia), Zbigniew Herbert (lengyel), Hriszto Fotev (bolgár), Thomas Tranströmer (svéd), Heinz Kahlau (NDK), Vilhelm Levik (szovjet), Kostas Assimacopoulos (görög).

Hajnal Anna, Nagy László, Pilinszky János, Weöres Sándor költők

TIMKÓ ÉVA

A jelenlevőket faggatva mindenki kitűnően érezte magát. Igaz, aprócska kifogása, észrevétele mindenkinek akadt, attól függően, hogy milyen minőségben volt jelen, neme, kora, elvárása szerint más-más. Takács Zsuzsa valahogy lefelejtődött a meghívottak listájáról, bár az Írószövetség őt már három héttel előbb felkérte, hogy vegyen részt a találkozáson. Így bizony a meghívóról is lemaradt a neve, s természetesen az ajánló bibliográfiából is kimaradt.

KÖZREMŰKÖDNEK:

Bodnár Erika, Bálint András és a Poetica Hungarica együttes

Házigazda: RAKOS SÁNDOR

EGY KISEBB KÖNYVTÁR TELJES ÁLLOMÁNYA! KÖNYV-VESZTESÉGENK A SZÁMOK TÜKRÉBEN

Könyvtárhálózatunkban súlyos problémát okoz a könyvek selejtezése. Kénytelenek vagyunk évente- hálózati viszonylatban- sok ezer könyvet leírni az állományból. Ez maga után vonja, hogy:

- nagyon sok munkaórát kell fordítanunk selejtezésre,
- nagymértékben csökken a könyvállomány,
- torzul az állomány összetétele, romlanak az egészséges arányok,
- sok körültekintést, időt igényel az értékes és szükséges könyvek pótlása,
- régebbi kiadású vagy népszerű szépirodalmi művek beszerzése szinte lehetetlen.

A könyvek rongálódásának számos oka van. Ezek közül hármat emelnék ki, melyek a legjellemzőbbek: - nagyon sok a fűzött, gyengén kötött könyv. Átlag egy rendelésnek 40 %-a fűzött könyvekből áll. Így minden 100 kötetből 40 már egy-két kölcsönzés után laza, sérült állapotba kerül. Könyvtárainkban /kényszerűségből/ zsufolt raktározási lehetőségek honosodtak meg. Emiatt a könyvtárosok is rongálják a könyvet a küzdelmes visszasorolással és a többszöri átrendezéssel. Végül, de legnagyobb mértékben az olvasók gondatlansága gyorsítja a könyvek pusztulását.

A könyvek rongálódása egy bizonyos idő után törvényszerű, de nem ilyen gyorsan és tömegesen, ahogyan ez nálunk van. Nehezíti és bénítja a rongálódás elleni küzdelmet a bennünk kialakult helytelen szemlélet is. Nem szabadna sem megértенünk, sem felmentenünk, sem természetesen venni ezt a jelenséget. Nem lehet a könyveket "fogyóeszköznek" tekinteni, hanem szellemi értékek hordozóinak, pótolhatatlan, egyedi dokumentumnak, melyek minden egyes darabjától igen nehezen válunk meg.

Ebből az alapállásból kiindulva jobban felelősségre lehetne vonni a vigyázatlan olvasókat, kiegészítve valamilyen jelrendszer bevezetésével a hibák, hiányok nyomon követésére.

Könyvtárunkban szerény kimutatást készítettünk az utóbbi öt év alatt leírt könyvek mennyiségéről, összetételéről. Ez a szám egy kisebb könyvtár teljes állományát teszi ki. Ha ez az egészségtelen arány a szerzeményezett és leírt könyvek között ilyen marad, nem tudjuk növelni a választékot és számottevően gyarapítani az állományt. Szinte versenyfutás zajlik, hogy a leírt könyvmennyiség ne haladja meg a beszerzést. Az ideális, helyes arány az lenne, ha a csökkenés a gyarapodásnak átlag 10-20 százaléka lenne. Ezzel szemben könyvtárunkban volt olyan év, pl. 1968, amikor a csökkenés a gyarapodásnak majdnem a kétszerese volt. 1971-ben alig volt kevesebb a gyarapodásnál a csökkenés. A legjobb évben, 1972-ben is a gyarapodáshoz viszonyítva a csökkenés 60 % volt.

	1968		1969		1970		1971		1972	
	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
Összállomány:	37447	-	38438	-	40411	-	43159	-	45967	-
Gyarapodás	3276	8,7	3392	8,8	3649	9,0	5950	13,8	6406	14,0
Csökkenés	6068	16,2	2401	6,2	1662	4,1	4240	9,8	3877	8,4
Szépirodalom gyarapodás	1675	4,5	1869	4,8	1874	4,6	3743	8,7	3771	8,2
Szépirodalom csökkenés	3274	8,7	1974	5,1	1006	2,5	2741	6,4	2569	2,8
Ismeretterj. gyarapodás	1601	4,2	1523	4,0	1775	4,4	2207	5,1	2615	5,6
Ismeretterj. csökkenés	2794	7,5	427	1,1	656	1,6	1499	3,5	1308	2,8
Ismeretterj. csökkenés	2794	100	427	100	656	100	1499	100	1308	100
5 szak	217	7,8	21	5,0	33	5,0	94	6,3	88	6,7
1-2-3-9 szak	580	20,8	111	26,0	257	39,0	525	35,0	432	33,0
62-69 szak	352	12,6	48	11,2	72	11,0	166	11,0	134	10,3

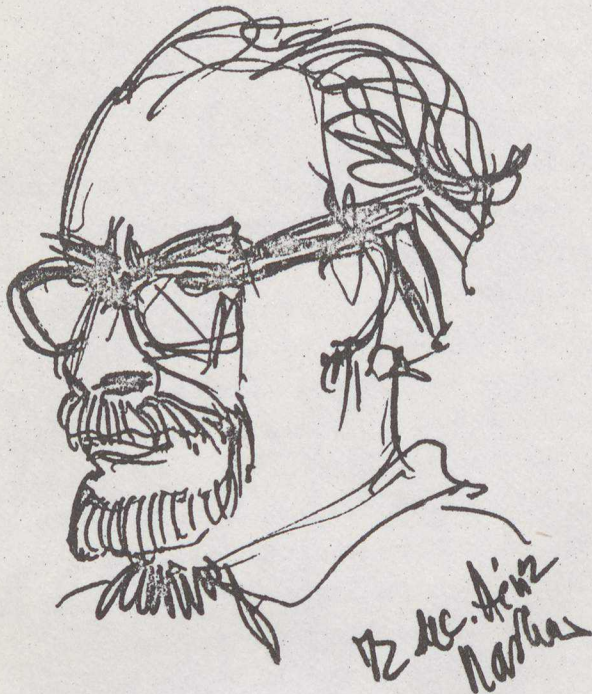
Az alábbi táblázatból kiragadva néhány adatot, még markánsabb a veszteségek összetétele. Az 5-ös szakból egyetlen könyvtárban 453 kötetet, a 62-69 szakból 772 kötetet, a társadalomtudomány köréből 1905 kötetet irtunk le az állományból. Öt év alatt összesen 18248 könyvtől kellett megválnunk, melyeknek jelentéktelen része avult el, a zöme hiányos, rongált könyv volt. A számokat hatványozza, hogy mögöttük a könyvek félesége is jelentős, - sok olyan könyv került kivonásra, melyből kevés, vagy csak egy példány volt.

E rövid beszámolót vitacikknek szánjuk. Célunk, hogy számos javaslat érkezzék, melyek alapján kidolgozhatnánk néhány módszert e "tragikus folyamat" megállítására. Törekedjünk arra, hogy csökkentsük a könyvek elhasználódás okozta forgási sebességét, hatékonyabban javítsuk az állomány összetételét. Ha a nagyfokú állomány csökkenést megakadályozzuk, több időt és energiát fordíthatunk a tervszerűbb gyarapításra, egészséges arányok kialakítására.

SUGÁR JENŐNÉ

"HOSZABB SZABADSÁGON"

levő idősebb elvtárs

Kezdeném ezt a cikket így: Sárdi Károly (1958–1973). Királyok uralkodásának évszámait szokták így zárójelbe tenni, tehát felfoghatnám úgy is, mintha valaminek vége lenne, valakit elvesztettünk, vagy bucsuztatunk. Meghatóan hivatalos hangnemben, a mélyértelmű közhelyek teljes fegyvertárát felvonultatva, majd befejezésül hozzátéve: "...Természetesen ezután is szívesen látunk, reméljük bebelátogatsz hozzánk, nem szakadunk el egymástól, üdülünk a rendelkezésedre állnak..."

Dehát Sárdi nem uralkodott, nem voltak beosztottjai. Régóta figyeltem, mennyit küszködött fájós lábával, mennyire elfáradt a kiállítások előkészítése folyamán, cipelve a tablókat. Csak néha-néha morgott a beigért félállású dekorációs segítő hiánya miatt, kinek felvételét nem tudta elérni. Fájt a lába, ez a fájdalom régóta kísérője volt életének, ám kedélyét nem rontotta meg. Ha minden kötél szakadt, előkerült az unikumosüveg, egy korty segített. Fegyelem ide, fegyelem oda, jót nevettünk, mikor valaki szólt, hogy tilos alkoholt a könyvtárba hozni. Károly évtizedes szokása mégis illegálitásba vonult, de azért továbbra is megki-

nálta vendégeit egy kupicával és tudomás szerint mindmáig senkisémet jelentette.

Tervezte a kiállításokat, írta a plakátokat, tervezte a címlapokat, retusált, könyvtárakat látogatott, rajzolt, vágott, ragasztott, festett, tipografált. Ennek most vége.

Aggodalmasan lehetne kérdezni: Mi lesz most szegény Karcsival??? Ő pedig rózsás jókedvvel jár-kegel naponta köztünk. Éveken át szekáltuk hobbyja miatt, megrendeltük neki a Magyar Horgászt, sakkórákat kértünk tőle, csónakturákról ábrázoltunk. Most végre ezeknek élhet. 1939-ben járt utoljára Párizsban, ősszel Itálián keresztül újra odalátogat.

Ha ezekhez hozzávesszük, hogy ismét komolyan festeni fog, már inkább aggódunk kell érte, hiszen megrendelések özöne várja, portrék, restaurálások. Mire ezekkel végez, kezdheti előlről.

Unokája lassan eléri azt a kort, amikor egy gyermek elkezd szenvedélyesen rajzolni, ennek nyomai butorokon és falakon diszelegnek, mutatva az alkotó fantáziájának fejlődését 3-tól 13 éves korig. Ismerve és személyesen tapasztalva nagyapá és unoka szenvedélyes barátságát, biztos vagyok benne, hogy amennyiben családjuk lakásgondjai nem oldódnak meg, rövidesen érdekes kiállítás nyílik lakásukban kettejük műveiből, melyek között szép számmal lesznek közös kompozíciók is.

Eltelt jónéhány hét, lejárt jutalomszabadsága, már nyugdíjas, nincs státuszban. Nekünk változatlanul megmarad a "hosszabb szabadságon lévő idősebb elvtárs" általa kitalált kategóriájában. Mindennap itt van és délben illúziókkal telve várja az ebédet.

Földes László

A MKE IFJÚSÁGI SZEKCIÓJÁNAK MEGALKULÁSA

1972 második felében a Magyar Könyvtárosok Egyesülete egy új szekció létrehozásának szükségességét vetette fel. Ez a szekció a 14 éven felüli ifjúság könyvtári ellátásával foglalkozna.

Az ifjúság könyvtári ellátása a közművelődési könyvtárak egyik fontos feladata. Minden könyvtári hálózat foglalkozik az ifjúsággal különböző formában és módszerekkel, de nem volt olyan szervezet, amely az ifjúsággal foglalkozó könyvtárosoknak fórumot teremtett volna. A szekció tagsága az ország különböző iskolai, szakszervezeti és közművelődési könyvtárak ifjúsággal foglalkozó könyvtáraiból alakult. A cél a különböző hálózatok munkájának összehangolása, a különböző tapasztalatok megvitatása. A tervet megküldése után közel 140 könyvtáros jelentkezett. Ez a szám is igazolja, hogy a szekció létrehozására valóban szükség volt.

Az első szakmai - s egyuttal alakuló - gyűlést 1973. április 10-11-én tartották Miskolcon. A program érdekes és változatos volt. A szekció vezetőségének megválasztása után - amelybe Klein Juditot, a 44-es Szabó Ervin könyvtár munkatársát is beválasztották - az első előadást Sallai Imre, a KMK főosztályvezetője tartotta "A különböző könyvtárhálózatok közötti együttműködés lehetősége a 14 éven felüli ifjúság olvasási kulturájának kialakításában" címmel. Beszélt arról, hogy a fővárosi kerületi könyvtáraknak milyen nagy szerepe van a fiatalok olvastatásában, hiszen olvasói igen nagy százalékát a fiatalok képezik. Balogh Ferencné a Veszprém megyei Könyvtár munkatársa korreferátumában javasolta, hogy az iskolákban tananyagként vezessék be a könyvtárhasználat ismeretét. Nagy többletet jelentene ez, hiszen jelenleg örülünk, ha osztályfőnöki órán évente egyszer elhozzák a diákokat, hogy megismerjék a könyvtárat és szolgáltatásait. Ugrin Gáborné és Cserháti János is az ifjúság könyvtári nevelésének problémáival foglalkozott. Az előadásokat vita követte. Katsányi Sándor, a KMK munkatársa hozzászólásában elmondta, hogy már készült egy kísérleti könyv, amely a középiskolások könyvtárhasználatra való tanítását elősegítheti az iskolában.

Délután három könyvtárat látogattunk meg: az Egyetemi-, a Megyei Könyvtárat, és egy városi fiókkönyvtárat. Este a győri várat tekintettük meg. Következő nap programja keretében Győri Erzsébet a miskolci városi könyvtár igazgatója tartott beszámolót a városi könyvtár ifjúsági könyvtárának kísérletéről. Az elmúlt évben egy kizárólagos ifjúsági könyvtárat létesítettek azzal a céllal, hogy itt különleges figyelemmel, az ifjúság izlése és igénye szerint alakítsák ki az állományt. A kísérlet nem sikerült, megállapította, hogy nem lehet 14 éven felüli fiatalokat kiszakítani a teljes olvasói közegből. Ezzel a korosztállyal megkülönböztetve kell foglalkozni, de nem különválasztva. Nincs speciális igényük, többnyire azt olvassák, amit a többi olvasó. A beszámoló után megbeszélte a résztvevő tagság, hogy mit kellene napirendre tűzni a következő konferencián, amelyet szeptemberben szándékszunk megtartani Szombathelyen.

Érdekes és hasznos volt a szekció ülése. Bár sok problémánkra nem kaptunk választ, de reméljük, hogy a közös munka közelebb visz bennünket a megoldáshoz. Köszönet illeti a miskolci kollégákat, hogy ilyen lelkesen, pontosan és jól rendezték meg a kétnapos konferenciát.

Mindannyiunk nevében megköszönjük az Intézet vezetőségének, hogy lehetőséget adott számunkra, hogy az alakuló ülésen és az azt követő megbeszéléseken részt vegyünk.

PÁLYI ÉVA

Általános Iskola Csehimindszent

44-9/1973.sz.

Szabó Ervin Könyvtár Igazgatójának

B u d a p e s t

VIII. Szabó Ervin tér

Kedves Igazgató Elvtárs!

Ezúton is köszönjük Önnek, hogy lehetővé tette az iskolai könyvtárunk fejlődését, az Önök ajándékkönyveivel.

Külön köszönetet és minden elismerést érdemel Csanádi Károlyné Központi Duplum raktár vezetője, aki nagyon szívélyesen és nagy szeretettel adott segítséget a könyvek kiválogatásában, a raktár dolgozói is minden megbecsülést megérdemelnek.

Ismételten köszönjük a szíves támogatást.

Elvtársi üdvözlettel

Csehimindszent, 1973. április 28.

Kiss Lajos
.....
Kiss Lajos
igazgató

FÓRUM ÉRETTSÉGIZŐKNEK

Minden könyvtáros találkozott már az érettségi előtti "pánik-hangulattal", amikor diákok másfél órára olyan könyvet kérnek, amelyből "megismerkedhetnek a mai magyar irodalom fő irányzataival és legjelesebb képviselőivel", amikor fél délutánjuk van arra, hogy az utolsó 15 fizikatételt megtanulják, vagy olyan könyvet keresnek, amelyből az érettségi vagy főként az egyetemi felvételi előtti estén "tájékozódhatnak" napjaink fontosabb kül- és belpolitikai eseményeiről.

Sajnos az izgatott hangulat mögött sok esetben valóban komoly hiányosságokkal és mulasztásokkal találkozunk, különösen az utóbbi kérdésben: a fiatalok egy része mindennapi életünk kérdéseiben meglepően tájékozatlan.

Mindannyian olvastunk egyetemi felvételiokról szóló ilyen jellegű beszámolókat.

Mi most a 32-es könyvtárban megpróbáltuk a látszólag lehetetlent, az "utolsó pillanatban" összefoglaló tájékoztatást nyújtani napjaink eseményeiről, problémáiról.

"N a p j a i n k k é r d é s e i" - ez volt a május 15-re meghirdetett politikai fórum címe is.

Fontos volt az időpont megválasztása: ne előzze meg nagyon a vizsgákat, hogy a kapott információk frissek maradjanak, de ne is essen a "finisbe", az utolsó délután utolsó másfél órájára.

A könyvtár ifjúsági felelőse Tóth Sándorné /maga is egy éppen érettségi és felvételi előtt álló diák mamája/ gondos közvéleménykutatás után tett javaslatot az időpontra, mely az írásbeli érettségi utáni napra esett.

Fontos volt a tájékoztatást végző politikusok megválasztása is, hiszen itt olyan kérdésekről esett szó, amelyekről az újságokban, rádióban és televízióban naponta hallhatunk, a fiatalok is hallják, csak esetleg nem figyelnek oda eléggé, elfelejtették az események kezdeti problémáit, vagy éppen nem volt hangulatuk adott pillanatban végighallgatni.

A jó tájékozottság mellett tehát fő szempont volt az is, hogy a "komoly politikai problémák" a fiatalok nyelvén hangozzanak el, amit megértenek, és ami "megfogja" őket. Több ismert újságíró neve vetődött fel, s közülük javasolta a TIT Nemzetközi Szakosztálya Réti Ervint, az Esti Hírlap szerkesztőjét és dr. Petrus Györgyöt az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat igazgatóját.

Előre megbeszéltük velük, hogy a hallgatóság esetleges passzivitása esetén ők foglalják össze a szerintük legfontosabbnak tartott kérdéseket, tájékoztassanak az eseményekről.

Minden könyvtárunkba járó, érettségi előtt álló diáknak meghívót küldtünk, s néhány soros kísérlével mellett a középiskolák igazgatóinak is. /Körzetünkhöz 3 középiskola tartozik/.

Felvettük a kapcsolatot a kerületi KISZ Bizottság agit-prop titkárával, aki külön

értesítette az iskolák KISZ- vezetőtanárait és titkárait.

Kiállítást készítettünk a "Napjaink kérdései" című sorozat könyveiből és az ifjúságpolitika problémáival foglalkozó kiadványokból.

Az előadáson két meglepetés ért bennünket: Réti Ervin az utolsó nap délutánján be-
rekedt, nem tudott eljönni, s órák alatt kellett helyette külpolitikai kommentátort
keresni. Végül Zádor Endre, a Külügyminisztérium osztályvezetője vállalta a "beugrást".

A másik meglepetés a fiatalok aktivitása volt. Jól sejtettük, hogy nem elég tájé-
kozottak, - viszont pontosan tudják, melyek a kérdések, amelyeket ismerniök kellene, s
melyek a vitatott problémák. Hozzá kell tennünk - ez volt a meghívott vendégek véle-
ménye is - a legmeglepőbb a fiatalok problémaérzékenysége volt. Kérdéseik soha nem
az egyes kül- és belpolitikai események pusztá közlésére vonatkoztak. Ezek jó részét
valóban ismerték, hallották. Minden kérdésük "miért"-tel kezdődött.

A két vendég, a kül- és belpolitikus, több mint két és fél órán keresztül megállás
nélkül válaszolt a feltett kérdésekre, amelyek nagyrésze írásban érkezett, de ott hely-
ben íródott. A televízióban látható fórumhoz hasonlóan egy könyvtáros állandóan szed-
te össze és osztotta szét a cédulákat a két előadó között, akiknek arra sem volt ide-
jük, hogy előbb elolvassák vagy esetleg csoportosítsák azokat.

A fiatalok kérdeztek és jegyezték a válaszokat. Talán nem túlzás, ha azt mondjuk,
hogy az egész találkozóknak nagyon izgalmas "sajtókonferencia" hangulata volt.

Mindkét előadó kitűnően megfelelt a feladatnak: komolyan vették a néha talán naiv-
nak tűnő kérdést is, bátran és okosan beszéltek a "rázós" témákról is, és az elvi-el-
méleti fejtegetések mellett saját diplomáciai, újságírói tapasztalataikról is beszél-
tek, konkrét gyakorlati példákkal illusztrálva a mondottakat.

Végül elfogyott az előkészített "tisztapapír" mennyiség, a vendégek ereje és léleg-
zete, - a fiatalok kérdései korántsem, - már szelektálni kellett, és ahogy a televi-
zióban a véges műsoridőre, úgy kellett nekünk az előadók véges idejére hivatkozva a
fórumot berekeszteni.

A kitűnő tájékoztató mellett nekünk könyvtárosoknak az volt a legfőbb tanulság,
hogy az ilyen találkozókat gyakrabban kellene szervezni mind az iskoláknak, mind a
könyvtáraknak.

SZ. RICHLICH ILONA

LEXIKON - JÁTÉK

A HORVÁTH MIHÁLY TÉRI ISKOLA KÖNYVTÁRÁBAN

Különleges élményben volt részük azoknak a meghívottaknak, akik 1973. április 13-án részt vehettek a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium könyvtárában megtartott bemutató foglalkozáson. A jelenlévők előljáróban megcsodálták az iskola néhány hónapja létesült könyvtárát, amely állományában, kézikönyveinek gazdagságában arra hivatott, hogy segítse az oktatást. Külön helyiségben van az alsó tagozatosoknak gyűjtött könyvanyag s ez a megosztás segíti a könyvtárost abban, hogy differenciáltan foglalkozhassék a különböző korosztályokkal.

A bemutató foglalkozást az iskola kiváló könyvtáros-pedagógusa Könyves Tóth Lilla tartotta, akinek munkájához tartozik az egyes osztályok tanulóival való rendszeres könyvtári törődés. A foglalkozások mindig a tananyaghoz kapcsolódnak. Azért használom következetesen a foglalkozás szót, mert annak ellenére, hogy egy tanóra időtartamában történik a beszélgetés, mégsem nevezhetjük iskolai értelemben vett "órának", mert más a nevelői célkitűzése. Itt nem a megtárgyalt anyag elsajátítása a cél, hanem az, miként lehet kifejleszteni a gyermekben azt a készséget, hogy megtalálja azt a könyvet, amelyben egyes kérdéseire helyes választ kap.

Az április 13-i foglalkozás könyvtárhaználati lexikon játék volt. Az osztályban ez volt a tizedik foglalkozás, s mint minden eddigi, ez is az éppen soron

következő tananyaghoz kapcsolódott. A gyerekek két ABC dallal vonultak be a könyvtárba, így rögzítve a szoros abc "tudományát", hiszen ez minden lexikonban való keresés elengedhetetlen feltétele. Ezután Könyves Tóth Lilla ismétlésképpen érdeklődött a könyv részeiről, a katalógus lapról és a már eddig használt lexikonokról. Kitűnt csakhamar, hogy a gyerekek jól alkalmazták a már előzőekben tanultakat és a lexikonok használatában való jártasságuk fokozatosan bővül, mert a foglalkozások egymásra épülnek. Ezen a napon a faekével, a kapával, mint mezőgazdasági eszközzel ismerkedtek a tanulók. Könyves Tóth Lilla Defoe: Robinson Crusoe című regényéből, a mezőgazdasági eszközökre vonatkozó érdekes részt olvasta fel. Ezzel egyrészt irodalmi környezetben mutatta be a kezdetleges szerszámok használatát, másrészt kedvet is csinált a könyv elolvasásához. Mindezen túl a részlet felolvasása még arra is jó volt, hogy az abban közölt eszközök neveit, magát az írórt, s mindazokat a fogalmakat, melyek a felolvasott részletek kapcsán felmerülhettek, a lexikonokból ki is keresték és meg is találták a gyerekek. A játék izgalmát növelte, hogy a csoportokra osztott gyerekek versenyben álltak egymással. Változatossá tette, hogy képről megismerkedtek az óegyiptomi faekével, majd annak történeti fejlődésével napjainkig. Fáradság-űzőnek még énekeltek is: "Szánt a babám, csiregcsörög..." stb.

Mint később megtudtuk, ezeken a foglalkozásokon mindenről szó esik, csak arról nem, hogy olvassanak a gyerekek. Ennek ellenére ezekben az osztályokban a könyvtárba beiratkozottak száma és az olvasási igény ugrásszerűen megnőtt.

Miután ezen a bemutató foglalkozáson részt vettek az Országos Pedagógiai Továbbképző Intézet, az Országos Pedagógiai Könyvtár, a KMK, a Köznevelés szerkesztőségének munkatársai, más iskolák könyvtáros-pedagógusai, a Horváth Mihály téri iskola tantestülete és a Szabó Ervin Könyvtár képviselői, jó alkalom kínálkozott a szinte véget érni nem akaró szakmai vitára.

Az ottlévők egyöntetű véleménye az volt, hogy ez a kezdeményezés első lépése lehet annak, amelyet a Központi Bizottság 1972. június 15-i határozata az állami oktatás helyzetéről a következőképpen határoz meg: "A tudományos-technikai fejlődés mai szakaszában iskoláink csak úgy felelhetnek meg a társadalom követelményeinek, ha az alapvető ismeretek tanítására törekszenek, ha a tanulók gondolkodását fejlesztve kialakítják a továbbtanulás igényét és képessé teszik őket a folyamatos önművelődésre."

Mindezt pedig úgy kell elérni, hogy - a ma már alapfokon is nagy mennyiségű tudásanyagot - az iskolai oktatás módszere megszerezze a tanuló fejében, a könyvek olvasása pedig szélesítse tovább.

Minden egyes hozzászólásból a maximális elismerés áradt. Voltak azonban, akik sajnálták, hogy nekik nincsen hasonló lehetőségük. Ennek az áthidalására azonban minden kerületben megtalálható a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, ahol - ha nem is ilyen oktatáscentrikusan - de a célnak alkalmanként megfelelően ismertethetjük meg a gyerekekkel a könyvtár használatának jelentőségét. Meg kell jegyezni: annak ellenére, hogy a Horváth Mihály téri iskola szinte kivételes helyzetben van, könyvtárosuk, Könyves Tóth Lilla rendszeresen hoz csoportokat a FSZEK 44-es gyerek- és felnőtt könyvtárába. A jövőnek dolgozik: ezzel is biztosítja, hogy ha a fiatalok majd elhagyják az iskola falait, akkor is megtalálják az utat a könyvtárhoz, a könyvekhez.

Végezetül az Országos Pedagógiai Továbbképző Intézet képviselője megállapította, hogy olyan kezdeményezésnek voltunk tanúi, amelyet széles körben kell a jövőben alkalmazni. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a pedagógusok és szakfelügyelők továbbképzési terve már a jövő évben tartalmazza a könyvtárra épülő tanítás módszerét.

FORGÁCS TIBORNÉ

KÖNYVTÁRUNK MEGFIATALODOTT

1972 november közepétől 1973 március végéig zárva volt a 10. sz. kerületi könyvtár. Ez idő alatt festés, parkettázás, a villamoshálózat korszerűsítése, néhány új butor beállítása, és a berendezés részleges cseréje zajlott le. Néhány kép, függöny, szőnyeg barátságosabbá tette könyvtárunkat. Az összebenyomás igen kedvező: tiszta, világos könyvtárat látogathatnak az olvasók.

E küzdelmes időszak tapasztalatairól, eredményeiről számolunk be. Elsősorban köszönetünket fejezzük ki a VI. kerület olvasói és könyvtárunk dolgozói nevében a felújításért. A központ számos munkatársa aktívan részt vett a munkák lebonyolításában. Hatékony és zökkenő mentes volt az együttműködés a gazdasági főosztály munkatársaival, különösen Sóvári Lajossal. Nyilván óriási szervezőmunkát igényelt a különböző szakmunkák egyeztetése. Könyvtárunkban is áldozatkészen, sok fizikai munkát, fagyoskodást, "hontalanságot" vállalva igyekeztünk elősegíteni, gyorsítani a munkálatokat és a könyvtár helyreállítását. Az összefogás és a szervezettség eredményezte, hogy viszonylag hamar, négy hónap alatt elkészültek az iparosok és két hét alatt mi könyvtárosok is a rendezéssel.

A felújítással lehetővé vált:

Ésszerűbben rendezhettük be a könyvtárat, több könyv kerülhetett a szabadpolcra, növelhettük a választékot.

Elkülönítettük a könyvek bevételét, kiadását, így a kölcsönzőben tágasabb a hely, sehol sincs torlódás. A dolgozók nyugodtabban, kényelmesebben dolgozhatnak.

A kényszerű szünet alatt számos fontos könyvtári munkát elvégeztünk:

Befejeztük az új állománynyilvántartásra való áttérést, tömörítettük a raktárlapokat, dezideráta jegyzéket állítottunk össze, új feliratokat, kusztoszokat, választókat stb. készítettünk.

Átnéztük az egész állományt, előkészítettük a könyveket selejtezésre, kötészetre és házi javításra.

Rövid elemzést készítettünk az elmúlt öt év alatt leírt könyvekről, közel 2000 új könyvet vásároltunk és dolgoztunk fel.

Elő- és utószó katalógust szerkesztettünk, - főleg a 48. sz. kerületi könyvtár feltárására támaszkodva, - melyet legépeltünk és beillesztettünk katalógusunkba.

Néhány könyvtárban tapasztalatcserén voltunk, a munkaszervezést, a berendezéseket, a kiállításokat stb. tanulmányoztuk.

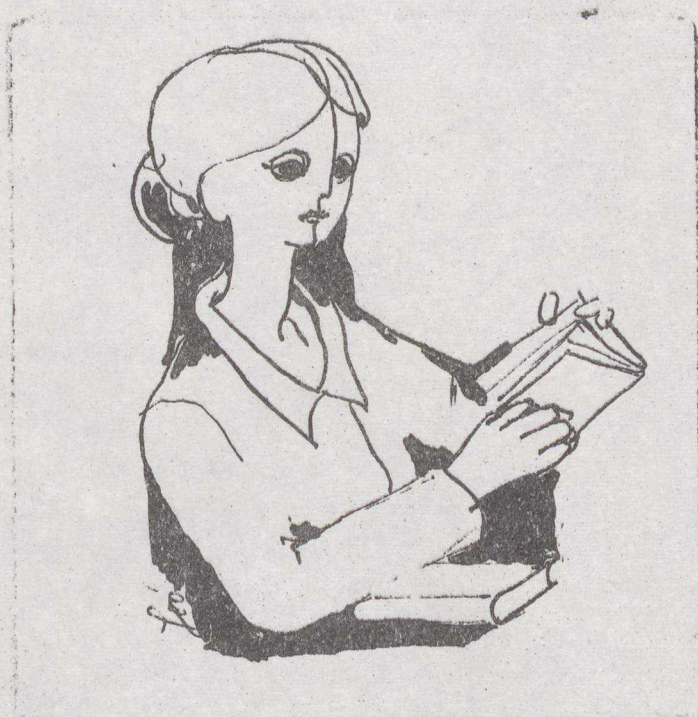
Bővítettük a nyitvatartási időt, jelenleg heti 41 órát kölcsönzünk.

A nyitás utáni időszakot is sok küzdelem kíséri. A múlt év ősze helyett most kell a hosszabbítást lebonyolítanunk. Új munkaszervezést vezetünk be. Új munkatársakat /egyszerre négy főt/ kell betanítanunk. Aktívabban segítjük, tájékoztatjuk az olvasókat a némileg változott könyvelhelyezés és kölcsönzési rend miatt. Igyekszünk ez almaradt propagandatevékenységet is pótolni. Látogatjuk a társintézményeket, iskolákat,

meghívunk osztályokat könyvtárlátogatásra.

A jövőt illetően bizakodók vagyunk, mert a létszám-bővítés és a könyvtár több évre szóló rendbehozatala kiegyensúlyozottabb, színvonalasabb könyvtári munkának teremtette meg az alapjait.

SUGÁR JENŐNÉ

KIADVÁNYAINK

PABLO PICASSO 1881-1973. Röplapbibliográfia. Szerk.: Győri Lajosné.

El kellett hát bucsuzni a már-máralhatatlannak vélt nagy művésztől is. Nekrológ-bibliográfiánk a szokásos módon emlékezik meg róla. Életrajzát adja, majd a nem túl bőséges magyar nyelvű Picasso irodalomból közöl válogatást. Néhány könyv, művésztársak /pl. Ehrenburg, Majakovszkij/ visszaemlékezései, cikkek és tanulmányok után a róla szóló versek következnek. /Pl. Eluard, Kassák, Vinokurov művei./ Külön érdekessége a bibliográfiának, hogy felsorolja a Picasso illusztrációkkal megjelent magyar nyelvű könyveket is.

A "Háboru és béke" ciklusból vett grafikák ékitik a kis kiadványt, egy pillanatnyi vizuális élmény erejével felidézve a picassoi varázst.

TEMATIKUS SZOCIOLÓGAI KISBIBLIOGRÁFIÁK
12. szám

Válogatás
a: **OLVÁSSZOCIOLÓGIA**
újabb irodalmából
1968 - 1973

Budapest 1973

PABLO
PICASSO
1881-1973

A PEST MEGYEI KÖNYVTÁR TÁJÉKOZTATÓJÁRÓL

Ma már senki sem vonja kétségbe, hogy a vezetés - tudomány. A vezetők felelősségteljes, sokrétű és szerteágazó feladatainak egyre nehezebb eleget tenni. Ez a felismerés vezette a Pest Megyei Könyvtárat, amikor megindította V. Agics Katalin szerkesztésében a negyedévenként megjelenő "Vezetők tájékoztatója" c. sorozatot, amelyből eddig 2 füzet jelent meg. A Tájékoztató negyvenöt periodikából válogatja ki a megyei párt-, tanács- és az intézmények vezetői számára fontos kérdések, Népgazdaság, Közigazgatás, Művelődésügy, Munkaügy, Szociológia, Társadalmi- és tömegszervezetek, Vezetés, szervezés, irányítás és Helyismeret csoportokra osztja. Az egyes csoportokon belül először a Pest Megyei Könyvtár gyarapodását tükröző könyvanyag, majd a folyóirat cikkek, végül a jogszabályok következnek. A csoportokat kiegészíti az "Ez történt Pest megyében" c. eseménynaptár, amely a Pest Megyei Hírlap cikkeiből időrendbe szedi a megye jelentős eseményeit.

A hasznos kiadvány áttekintést nyújt a negyedév fontos kérdéseiről, azokról, amelyeket a tájékozott vezetőnek ismernie kell. Az anyagban való könnyebb tájékozódás - éppen a problémák sokrétű, heterogén volta miatt - azonban néhol részletesebb bontást igényelt volna, mint pl. helyesen a Társadalmi és tömegszervezetek csoportban kivetítették külön a Párt, a KISZ, a Hazafias Népfront és a Szakszervezet anyagát. Másutt azonban - mivel a szerző betűrendjében következnek a tételek - néha

(látszólag?) egymástól tartalmilag elég távol eső dolgok kerülnek egymás mellé. Ez főleg az Ideológia csoporton belül válik nyilvánvalóvá. A helyszüke az oka valószínűleg, hogy nincsenek utalások az anyagban, pedig nem egy a helyismeretben szereplő tételt, más csoportban is meg lehetett volna említeni. Apró pontatlanság: a 2. szám tartalomjegyzékében Ideológiai kérdések és Művelődésügy szerepel, magában az anyagban Ideológia és Kulturális kérdések a csoport címe.

Maradéktalanul dicsérni kell a rövidebb- hosszabb annotációkat; ott alkalmazták őket a szerzők, és olyan terjedelemben, ahol és amennyire szükség volt. Jó megoldás az is, hogy a viták hozzászólásai egy helyen szerepelnek. A válogatás gondosságára utal, hogy a már két első szám is eltérést mutat a feldolgozott lapok felsorolásában: ha nem volt anyag az egyik lapban, mást választottak helyette.

Reméljük, hogy a megye vezetői közül minél többen fogják kézbevenni a kiadványt.

EGSEDY ANDORNÉ

100 ÉVES OLVASÓT

KÖSZÖNTÖTTÜNK ÓBUDÁNI

Kedves Ünnepség színhelye volt május 5-én a III. kerületi Tanács díszterme. Az újjászülető Óbuda legidősebb polgárát, özv. Krén Alajosnét köszöntötték a kerület vezetői, a párt és tömegszervezetek képviselői, valamint a Szabó Ervin Könyvtár munkatársai.

Póli néni, özv. Krén Alajosné 1873 május 5-én született, abban az esztendőben, amikor a Pest-Buda-Óbuda egyesítéséről szóló rendelet megjelent. Hosszu élete során szemtanuja volt a hajdani városrész életének, fejlődésének. Így emlékezik meg Póli néni arról a korról: "bizony nagyon, nagyon sokat változott itt minden, különösen a háború óta. Amikor én fiatalasszony voltam itt a Vörösvári uton még nem jártak a villamosok, minden házban - akárcsak falun - állatokat tartottak, a szántóföldek itt kezdődtek a Hévízi utnál, s a budai dombokon a Testvérhegyen, Ürömhegyen szép szőlőskertek voltak. Nagyon sokat dolgoztunk, kora reggeltől késő estig. Óbuda akkor élte csecsemőkorát, s ma 100 évesen az újjászülető Óbudán én vagyok a csecsemő."

Krén néni 30 éve szorgalmas olvasója könyvtárunknak. A három évtized alatt nagyon sokat olvasott. Kedvenc írói közé sorolta: Jókait, Mikszáthot, Gárdonyit, Móricz Zsigmondot. Mint a legtöbb óbudai polgár jól beszélt németül is, így a könyvtárban található német nyelvű könyveket is szívesen kölcsönözte. Saját bevallása szerint azonban, Jókait szerette a legjobban - már háromszor is elolvastam minden könyvét - mondta legutóbb, s még most is elgyönyörködtet meséjével, a csodálatos tájleírásaival és a történetek egy kicsit fiatalságomra is emlékeztetnek, - "mert bizony ilyen idős korban már csak az emlékeiből él az ember."

Amikor afelől érdeklődtünk, hogy mivel szerezhetnénk örömet neki, úgy is mint könyvtárunk legidősebb olvasójának, szerényen szabadkozott - "nincsen semmiben szükségem kedveseim, de azért ha lehetne - csillant fel a szeme - egy Petőfi kötetet azt nagyon szeretnék. Sok versét tudom még most is kívülről."

A szerény kívánságnak örömmel tettünk eleget, s szívből kívánjuk, hogy a 100. születésnap után, még sokáig legyen alkalmunk Póli nénit könyvtárunkban köszönteni.

BAKÓ JÁNOSNÉ

IGAZGATÓSÁGI ÜLÉSEK

Az igazgatóság március 9-i ülésén megtárgyalta a "Budapesti tanácsai és szak-szervezeti könyvtárhálózat együttműködése és az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei" c. anyagot

. . . Debreczeni Csabánét /Zenei Könyvtár/ és Zengő Gábornét /26-os könyvtár / jelölte a prágai tanulmányuttra

. . . meghatározta a KISZ alapszervezetünk által meghirdetett szakmai vetélkedő díjait

. . . jóváhagyta a balatonboglári IBUSZ szoba bérletét és megszabta az intézeti hozzájárulás mértékét

Március 13-án kibővített ülésen megvitatta Dobos Piroskának, a Kerületi Könyvtárak Osztálya vezetőjének előterjesztését a FSZEK hálózatának létszámfejlesztése, ill. kiegészítéséről és döntött az elosztásról

. . . megtárgyalta az április 4-i jutalmazási és kitüntetési javaslatokat

. . . foglalkozott személyi kérdésekkel

Április 3-án megtárgyalta az 1973/74 évi beiskolázási tervet

. . . Papp Györgyné gazdasági igazgató tájékoztatta az igazgatóságot az 1973. első negyedévi bér- és létszámalakulásról

. . . Révész Ferenc igazgató arról adott információt, hogy a Népművelési Tanács megvitatta és elfogadta a FSZEK és a SZOT együttműködési tervét és döntött egy ún. elvi nyilatkozat és egy operatív feladatokat tartalmazó terv kidolgozásáról.

. . . bejelentette a Prágai Városi Könyvtár két dolgozójának érkezését, akik egy

hetet fognak vendégeinkként Budapesten eltölteni.

Az igazgatóság határozatot hozott, hogy a két és fél éves szaktanfolyamra járó tanulóknak félévenként a vizsgák előtt három nap szabadság adható

. . . döntött személyi kérdésekről

Április 17-én megvitatta a KISZ vezetőség által benyújtott "Intézkedési tervjavaslat az Ifjúsági Törvény végrehajtásáról a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban" c. anyagot és módosításokat javasolt

. . . döntött a bérmegetakarításból képzett évközi jutalom szétosztásáról a törzsgárda-tagok, ill. 9 sokgyermekes, vagy gyermekét egyedül nevelő anya között

. . . foglalkozott személyi kérdésekkel

. . . Papp Györgyné gazdasági igazgató beszámolt a külső szerződéses munkák elszámolásáról 1971.nov.3-1973.márc.31-ig.

Április 24-én megvitatta a FSZEK hálózat távlati fejlesztési tervét és felkérte Sallai Istvánt, az OSZK KMK főosztályvezetőjét, a napirend előadóját, hogy az A típusú könyvtáraké mellett, a B és C típusú könyvtárak programtervét is készítse el. Döntés született arról, hogy a FSZEK igazgatósága kidolgoz egy öt éves tervekre ütemezett külön tervet és ezt csatolja a távlati tervhez

. . . Hont Péterné tájékoztatta az igazgatóságot a Központi Könyvtár új létesítendő olvasótermévei kapcsolatos problémákról

. . . döntött személyi kérdésekről

Május 8-án megtárgyalta a bibliobusz üzemeltetésével kapcsolatos problémákat és módosította néhány megállóhelyen a kölcsönzés idejét

. . . döntött arról, hogy az ELTE 1973. évi felsőfoku könyvtáros szak-

tanfolyamán részt vevő dolgozóink három nap jutalom szabadságban része - süljenek

. . . foglalkozott személyi kérdésekkel

PÁRTHÍREK

Márciusban pártcsoport értekezleteket tartottunk az alábbi témákról:

- a/ Tájékoztató aktuális politikai kérdésekről
- b/ Vita a pártmunka korszerű követelményeiről

Taggyűlést tartottunk ahol ismertettük a tagfelvétel új követelményeiről szóló Politikai Bizottsági határozatot.

A pártvezetőség beszélgetést folytatott az alapszervezetünkhöz tartozó nyugdíjas párttagokkal. Ugyancsak beszélgettünk - aktuális politikai kérdésekről, munkahelyi problémákról, a pártmunkavégzés kérdéseiről - a Vukán Viktória pártcsoportjához tartozó kommunista könyvtárvezetőkkel.

KISZ HÍREK

Március 2.-án a KISZ vezetőség megtárgyalta a "Budapest vetélkedő" előkészítésével és szervezésével kapcsolatos feladatokat. Kijelölte a szervezésért felelős KISZ tagokat, megbeszélte a vetélkedő anyagát, javaslatot állított össze a jutalmakra. Előkészítette a márciusban tartandó KISZ taggyűlést.

Március 23-án a KISZ csoportvezetőkkel kibővített vezetőségi ülésen beszélgettünk az Ifjúsági Törvény végrehajtási utasításáról.

A csoportvezetők részletes tájékoztatást kaptak a vetélkedőről és a jutalmakról. Megbeszéltük a legfontosabb munkatervi feladatokat, ezzel előkészítve az első félévi programot.

Április 3-án KISZ taggyűlést tartottunk, ahol az Antológia együttes tagjai ünnepélyes keretek között megemlékeztek a Forradalmi Ifjúsági Napokról. A meg-

emlékezés után informáltuk a tagságot :
- a "Budapest vetélkedő" időpontjáról ,
benevezésről . . . stb.
- a máj. 19-20-án tartandó szénpataki ki-
rándulás előkészületeiről
- az április 4-i nagygyűlésről

Április 4-én a Felvonulási téren alap-
szervezetünk tagjai is részt vettek az
ifjusági nagygyűlésen.

A Forradalmi Ifjusági Napok alkalmá -
val a FSZEK alapszervezete ötezer forint
pénzjutalmat kapott a VIII. kerületi
KISZ Bizottságtól, az eddig végzett jó
munkájáért. A pénzen berendezési tár -
gyat, vagy játékokat vásárolhatunk /"lel-
tári tárgy"/ a leendő klubunkba.

Áprilisban kiváló eredménnyel vizs -
gázott le Benczik Vilmosné a KISZ veze -
tő-képző iskola esti tagozatán.

HÁROM HELYETT HATAN UTAZNAK DREZDÁBA

FIATALOK BUDAPEST VETÉLKEDŐJE

Könyvtáros-vetélkedő színhelye volt
április 29-én a 22-es Kertész utcai ke-
rületi könyvtár olvasóterme, ahol 11 csa-
pat 33 lelkes részvevője mérte össze
tudását.

Könyvekkel megrakodva érkeztek a
versenyzők a jól előkészített színhely-
re, ahol a sorszámmal megjelölt aszta -
lok a szükséges segédeszközökkel felsze-
relve /papír, toll, Coca-Cola/, a tábla az
eredmény jelzés számára, stopper, sőt a

lejárt időt jelző gong is helyén várta
a versenyzőket. A zsűri még egy utolsó
megbeszélést tartott, majd elkezdődött
a verseny.

"A vetélkedésnek már hagyományai van-
nak KISZ szervezetünkben"-ezekkel a sza-
vakkal nyitotta meg Cziboly Anikó KISZ
titkár a Budapest centenáriumának alkal-
mából rendezett csoportos versenyt. Való-
ban, 1964-ben nagyszabású, ötfordulós "Min-
denben tudós" vetélkedőt rendezett KISZ
szervezetünk. Az öt forduló egy-egy tu -
dománycsoport /filozófia, társadalomtu -
dományok, természettudományok, műszaki tu -
dományok/, művészeti ág ill. ágak /iro -
dalom, képzőművészet, film-színház, mu -
zsika/ legjobb ismerőit díjazta. A jelen-
legi vetélkedő nem a lexikális ismerete-
ket mérte fel elsősorban, hanem a "könyv-
tári tudást" a könyvtári segédeszközökre,
könyvekre épített ismereteket. Referenz
vetélkedőnek is nevezhetnénk, hiszen a vá-
laszadásoknál nemcsak használni lehetett
az előzetesen megadott kézikönyveket, mo-
nográfákat, hanem minden alkalommal meg-
kellett nevezni a helyes válasz bibliog-
ráfiai lelőhelyét.

A játékot Benczik Vilmosné, Mari ve-
zette. A kérdések, a feladatok rendkívül
változatosak voltak, mind tartalmi, mind
formai szempontból. Tartalmilag felölel-
ték Budapest történetét, ha szabad ezt a
könyvtári kifejezést használnom, nullá -
tól-kilencig. Volt kérdés a város forra-
dalmi multjáról és jelenéről, művészeti
alkotásairól, sportjáról és közlekedésé-
ről, tudásairól és művészeiről stb. A kér-
dés felvetésének és megoldásának mód -
jai is változatosak voltak. Keresztrejt-
vénnel kezdődött a játék, villámkérdé -

sekkel fejeződött be. Közben voltak minden csoport számára azonos, meghatározott idő alatt megoldandó írásbeli vagy rajzos feladatok, a csoportok által huzott kérdések, stb. Élénkitette a versenyt -s talán ezek voltak a legnehezebb kérdések - amikor a szemben álló csoportok tettek fel egymásnak kérdéseket. A verseny alakulását menetközben folyamatosan nyomon követhettük a táblán, ahol Tompekné Kutrucz Gabi azonnal és tévedés nélkül adta össze a pontszámokat. A verseny nagyon izgalmas volt, fej-fej mellett haladtak a csapatok. A jó válaszokat értékelő magas pontszámokat szemlélve az örömbe csak annyi öröm vegyült, hogy a központi KISZ csoport nem szerepelt az eredménytáblán, ugyanis egy csoportot sem indított a versenyben, holott a központi könyvtárban van a Budapest gyűjtemény, Európa egyik legnagyobb helytörténeti gyűjteménye.

A küzdelem végül oly szorossá vált, hogy az utolsó kérdés után az első helyen holtverseny alakult ki. A pótkérdésekre is egyformán jól felelt mind a két csapat, így ki tudja, meddig folyt volna tovább a versengés, ha a zsüri tanácskozása után Ré-

vész elvtárs nem vágja el a gordiuszi csomót azzal a bejelentéssel, hogy a zsüri két első díjat ad ki. A bejelentést taps, a két első helyezett csapat részéről pedig megkönnyebbült sóhaj kísérte. A jól sikerült vetélkedőt a díjkiosztás zárta be. Első díjat - Drezdai utazást /az utazás költségeit, valamint 6 nap jutalomszabadságot/ az 1-es és 6-os számú csapat tagjai: Dobrova Zsuzsa, Schröger Éva, Ürögi Erzszi, illetve Bernáth Mária, Hatlaczkó Kati és Jakubecz Ilona kaptak. A második díjat, fejenként 300 Ft pénzdíjazást a 3-as számú csoport tagjai nyerték el: Buzás Józsefné, Köves Péterné és Szöllősy Teréz. Harmadik díjban részesült a 10-es csapat: Katanics Gyöngyi, Király Éva és Szabó Ildikó. Ők fejenként 150 Ft-os könyvdíjazást kaptak. Ezen kívül a zsüri 5 csoportot 50 forintos könyvdíjazással jutalmazott.

A KISZ szervezet a vetélkedő előkészítésével, megszervezésével, lebonyolításával jó munkát végzett. Köszönetünket fejezzük ki a zsűrinek is igazságot és nagyvonalú döntéseikért, és minden közreműködőnek jó, pontos lelkes munkájáért.

BÁTKI ANNA

SZAKSZERVEZETI ÉLETÜNK

1973. május 3-án könyvtárunk Szakszervezeti Tanácsa ülést tartott. Napirendjén a Társadalmi biztosi Tanács munkájáról szóló beszámoló szerepelt. A tájékoztatót joggal kísérte nagy érdeklődés, hiszen a "TT" nehéz, felelősségteljes, szerteágazó munkája könyvtárunknak szinte minden dolgozóját érinti. A beszámolót Forgács Zsuzsa TT elnök tartotta, sorra véve a "TT" albizottságainak tevékenységét, feladatait, munkaproblémáit.

Az SZTK kifizető helyet ellenőrző albizottság munkájával foglalkozott először a beszámoló. Ennek ellenőrzési funkciója jelenleg sajnos megoldatlan, mert a munka végzésével csak az SZTK adminisztratív munkájában, jogszabályiban járatos munkatársat lehet megbízni, ugyanakkor az SZTK ügyintézésrel való megismerkedés nagyon komoly, elmélyült, munkaigényes tevékenységet kíván. Intézményünk házlózeti jellegét tekintve ezt a munkát csak olyan kolléga vállalhatja, aki "Földrajzilag" is közel van az SZTK ügyintézőhöz. Korábban Pályiné Pásztor Etelka, a rákosszentmihályi könyvtárunk vezetője végezte ezt a munkát, őt azonban másirányú társadalmi megbízatása - a Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottságának tagja - s a nagy távolság miatt mentesíteniünk kellett. Helyettesítése jelenleg megoldatlan.

Az SZTK ügyintéző személyében is változás történt Pádárné távozásával. Utódja Koszta Tiborné lett, aki igen hamar beilleszkedett munkakörébe, megismerkedett könyvtárunk sajátos SZTK-problémáival, s zökkenőmentesen vitte tovább az SZTK-munkát, amelyet időközben már külső ellenőrzés is vizsgált, de semminemű kifizetési vagy eljárási hiányosságot nem talált.

Ezuton is fel kell hívjuk kollégáink figyelmét arra, hogy az SZTK ügyintézőt szigorú szabályok kötik, tehát ha ő valamilyen adatot, igazolást, stb.-t kér, annak komoly oka van, s az a dolgozók érdekét szolgálja. Emlékeztetnünk kell arra is, hogy a táppénzes utalványokat /beteglap/ időben küldjék be a beteg kollégák. Azok pedig, akik kórházban voltak, a kórházi beteglap hátoldalán való nyilatkozatot is töltsék ki, mert meghatározott esetekben nem 50, hanem 80 %-os táppénzben részesülnek a kórházi ápolás idejére, ami esetenként komoly összeget jelenthet.

Az üdültetés sok utánjárással, telefonálással és adminisztrációval járó munkáját Máthé Imréné, valamint az üdültetési albizottság tagjai, Kerékgyártó Ferencné és Szendrői Józsefné elvtársak végzik. Sajnos, örök problémánk, hogy igényeinkhez képest még mindig kevés a beutaló, s elsősorban a családos üdültetést nehéz megoldanunk. Ennek érdekében az Igazgatóság és a Szakszervezeti Bizottság jelentős anyagi hozzájárulásával béreltünk IBUSZ-szobákat 1972-ben Balatonbogláron, ahol 35 felnőtt és 22 gyermek üdült. A szobabérletet 1973-ra is sikerült megoldani, az erről szóló tájékoztatást a KH más helyén olvashatják.

A s e g é l y ü g y i a l b i z o t t s á g o t Szalay Tibor vezeti. Tagjai: Harmath Ferenoné, Weisz Sándorné, Mezőfi Mihályné, Kuli Ágota. Minden hónap második keddjén tartanak ülést, ahol a beérkezett segélykéresek elbírálják. 1972-ben az alábbi segélyeket folyósítottuk:

Vállalati segélyben 132 kérelmező részesült, erre a célra 28.000 Ft. állott rendelkezésre. Sajnos csak 2-300 Ft jut ebből a segélykeretből egy főre, de ennek az odaitélését is komoly mérlegelés előzi meg. Nagy gondot jelent a vállalati segélykeret szűkössége, tekintettel arra, hogy csak az aktív dolgozók után kapunk évi 60 Ft keretösszeget fejenként, ugyanakkor a nyugdíjas és részfoglalkozású dolgozók segélyezését is meg kell oldanunk. A szakszervezeti költségvetésben 16.000 Ft volt szociális segélyre. Ebből 48 fő részesült. Ismételten felhívjuk a figyelmet arra, hogy ez a kétféle segélyezési forma nem keverhető össze, két teljesen eltérő nyomtatványtípuson igényelhető. A segélyezési albizottság munkáját nagyon segíti, sőt annak előfeltétele, hogy a segélykérelmeket a bizalmiak kellő indokolással és javaslatukkal, véleményükkel adják át. E tekintetben a bizalmiaknak is nagy a felelősségük, mert közreműködésük nélkül nem lehet a kérelmeket körültekintően és igazságosan elbírálni. Fontos az is, hogy a kérelmeket lehetőleg személyesen adják át a segélyügyi albizottság vezetőjének, aki ellenőrzi, hogy az űrlapok helyesen vannak-e kitöltve, - a felmerülő problémákat azonnal tisztázni lehet, s a hiányos adatszolgáltatás miatt egy sor telefont vagy újbóli központba bejövetelet meg lehet takarítani. A bizalmiak javaslatával és aláírásával el nem látott segélykérelmet a segélyügyi albizottság nem veszi át és nem tárgyalja meg! A segélyezésekkel kapcsolatban szükségesnek látszik az is, hogy a bizalmiak nyújtsanak ismételt tájékoztatást a segélyfajtákról, arról, hogy kinek, milyen körülmények között milyen segély jár adott esetekben és mi az, amely lehetőségeinkhez mérten a d h a t ó. A bizalmiak egyik fontos állandó feladata az is, hogy jelezzék: munkatársaik között nincs-e olyan helyzetben lévő dolgozó, akinek segélyezése indokolt lenne, de valamilyen okból nem kérte.

A T T - n e k e g é s z s é g ü g y i a l b i z o t t s á g a is van, ennek keretében Huszty Jánosné, az SZB egészségügyi felelőse és Dávid Gyuláné elvtársnők működnek együtt, elsősorban szűrővizsgálatok és egészségügyi felvilágosító előadások, valamint véradások szervezésén fáradoznak.

Néhány érdekes számadat a társadalombiztosítási ellátás köréből:

A vállalat útján nyújtott szolgáltatás:	1971	1972
	évben Forintban	
Táppénz	407.848	454.477
Terhességi, gyermekágyi segély	157.759	143.515
Anyasági és csecsemőkelengye segély	23.300	15.700
Betegek utiköltségének térítése	655	366
Temetési segély	1.600	-
Gyermekgondozási segély	115.760	142.168
Családi pótlék	59.720	101.860
Ö s s z e s e n:	766.642	858.086
=====		
A betegségi ellátás egyéb kiadásaiból a könyvtár dolgozóira átszámítható átlag az országos adatok alapján:		
Gyógyszer	287.624	316.899
Egyéb gyógyászati szolgáltatás /segédeszköz, gyógyfürdő, stb./	28.024	32.440
Kórház, orvos, rendelő	597.080	652.650
Ö s s z e s e n:	912.728	1,001.989
Szolgáltatások együtt:	1,679.370	1,860.075
=====		

Május 16-án a bizalmi tanfolyam keretében Koltai Gyula elvtárs, a SZOT Elméleti Kutatóintézetének helyettes igazgatója tartott előadást a bizalmiak feladatairól. Előadásában sokoldalúan ismertette a bizalmiak tevékenységének elvi-elméleti alapjait, politikai és gyakorlati-mozgalmi feladatait, rávilágított felelősségükre a dolgozók nevelését, érdekvédelmét, s a munkahelyi vezetőkkel való partneri viszony megteremtését illetően. A kitűnő, színvonalas előadást több mint 50 szakszervezeti bizalmi felszült érdeklődése kísérte. Kivánjuk, hogy az elmondottak szellemében minél eredményesebben tevékenykedjenek a mind nagyobb felelősséget viselő szakszervezeti bizalmiak.

A nemzetközi munkásosztály ünnepén, május 1-én könyvtárunknak több mint száz munkatársa vett részt jó hangulatban a fálvonuláson. Ezuton is köszönjük a szervezésben résztvevők lelkes munkáját.

A Szakszervezeti Bizottság május 24-én a hosszú időn át végzett lelkiismeretes, szorgalmas társadalmi munkájukért az SZB-tagok, bizalmiak és alapszervünk aktívái közül az alábbiakat részesítette tárgyjutalomban:

Kertész Pál bérfelelős, Bornemissza Lászlóné bizalmifelelős, Forgács Zsuzsa TT-elnök, Tóth Sándorné ifjúsági felelős, Tongori Imréné nőfelelős, Forgács Tiborné munkamozgalmi felelős, Huszti Jánosné egészségügyi felelős SZB-tagok;

Zubonyai Istvánné, a Számvizsgáló Bizottság elnöke, Csernák Béláné, pártalapszervünk vezetőségének tagja s összekötője;

Ferenczy Józsefné és Kovács Lajosné (28. kv.) bizalmiak;

Szalay Tibor segélyügyi albizottság vezető, Máthé Imréné üdülési felelős, Galuska Gyula nyilvántartó, Dávid Gyuláné egészségügyi albizottság vezető, Egri Zoltán biztonsági megbízott, Baán Magda kulturális albizottsági tag.

Ezuton is megköszönjük munkatársainknak - s azoknak is áldozatos munkáját, akiket szűkös anyagi lehetőségeink miatt most nem volt módunkban jutalmazni, - hogy továbbra is töretlen lendülettel és odaadással tevékenykedjenek szakszervezeti tagságunk, könyvtárunk dolgozói érdekében.

I B U S Z S Z O B A !

2. számú üdülési körlevél

1973

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Igazgatósága és Szakszervezeti Bizottsága ebben az évben **B a l a t o n b o g l á r o n**, Kolozsvári u. 5. szám alatt bérel szobákat 1973. június 11-től szeptember 1-ig.

Csapó Árpád, a villa tulajdonosa a ház teljes felső emeletét, ami 4 szobából és fürdőszobából áll, valamint a földszinten elhelyezkedő társalgót és konyhát teljes felszereléssel, /hűtőgép, edények, stb./ bocsátja rendelkezésünkre.

A szobák elosztása: 1-es számú szoba: 2 ágyas, pótágy beállítása lehetséges
2-es számú szoba: 3 ágyas, pótágy beállítása lehetséges
3-as számú szoba: 2 ágyas, pótágy beállítása lehetséges
4-es számú szoba: 2 ágyas, nem lehet pótágyat beállítani

A turnus mindig hétfőn indul, reggel 10 órától és vasárnap reggel 10 óráig tart. A szobákat a meghatározott időben át kell adni a tulajdonosnak, hogy a következő turnust elő tudja készíteni.

Térítés: A könyvtár dolgozója térítést nem fizet!

Önálló keresettel nem rendelkező gyerek után térítés nincs!

Hozzá tartozó /férj vagy feleség, nem könyvtári dolgozó/

napi térítése	20.- Ft
Nyugdíjas szülők után napi térítés	10.- Ft
Dolgozó szülők után napi térítés	20.- Ft

Pótágyra az igényt a könyvtárban kell a beutaló átvételekor bejelenteni, azt a beutalóra rávezetik. Fizetni azonban a tulajdonosnál kell a megérkezéskor, pótágyanként 25.-Ft/nap.

Csak a könyvtár által kiállított és lebélyegzett hivatalos beutalóval, s kizárólag a beutalón feltüntetett személyeknek lehet a nyaralóban tartózkodni.

Az üdülójegyeket turnus idnulás előtt legalább 5 nappal át kell venni Máthé Imréné üdülési felelőstől /Titkárság/, befizetni Tóth Istvánnénál /Gazdasági Főoszt. Pénztár/ az SZB gazdasági felelősénél kell. A beutaló kettőjük aláírásával érvényes.

J e l e n t k e z é s i h a t á r i d ő: 1973. június 3!

T u r n u s i n d ű l á s o k:	1. turnus	VI. 11 - 24-ig
	2. turnus	VI. 25 - VII. 8-ig
	3. turnus	VII. 9 - VII. 22-ig
	4. turnus	VII.23 - VIII. 5-ig
	5. turnus	VIII.6 - VIII.19-ig
	6. turnus	VIII.20- IX. 1-ig /13 nap/

A beutalt dolgozó az üdülés időtartama alatt felelősséget vállal a villa berendezési és felszerelési tárgyaiért, s az okozott kárt ott, helyben megtéríti.

A villa nagyon szépen berendezett, a fürdőszobában állandó hideg-meleg víz, a konyha teljesen felszerelt. /A konyha használatban itt megjegyezzük, hogy a közös helyiségek /konyha-fürdőszoba/ takarítása a tulajdonos feladata, azonban a konyhában használt edények és egyéb felszerelési tárgyak tisztántartása a beutaltakra hárul, valamint az üdülés időtartamára a szobák takarítása is./

A társalgóban van elhelyezve a televízió - amit ezuton is kérünk, hogy csak a felnőttek kezeljék.

A ping-pong asztal a FSZEK tulajdona, ami felszereléssel együtt a beutaltak rendelkezésére áll.

A nyaraló a vasutállomástól kb. 20 percre van, azonban a tulajdonossal megállapodtunk, hogy a hétfő reggel /turnus váltáskor/ a Déli pályaudvarról induló első személyvonathoz és a Balaton-expresszhez érkezésre kimegy a vasutállomásra és onnan taxi áron a beutaltakat beszállítja. /4 személy + csomag 20.-Ft/

S z a b a d s t r a n d a háztól kb. 8-10 percre van.

É t k e z é s i l e h e t ő s é g e k: A szabad strand területén kifőzde, élelmiszerbolt, zöldséges, pressó van. 5 percre a háztól egy 200 személyes "Delta" étterem van, ahol előfizetéses étkezés és menü rendszer van. El is lehet hozni az ebédet vagy vacsorát. /4 család részére éthordó van! Közért, élelmiszerbolt, vegyes bolt a háztól kb. 5 percre van.

A házhoz nagy kert tartozik, ahol személygépkocsi parkolására is van lehetőség.

A jelentkezésnél kérjük, hogy legalább 2 időpontot jelöljenek meg.

A szakszervezeti bizalmiak ne csak aláírásukkal, hanem javaslatukkal, több jelentkező esetén sorrendiség felállításával is lássák el a jelentkezéseket, ezzel is segítve az üdülési bizottság munkáját.

Nyugdíjas kollégáink jelentkezését is várjuk!

Az igénybejelentéseket Máthé Imréné címére kérjük mielőbb beküldeni.

Budapest, 1973. május 15.

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Igazgatósága
Szakszervezeti Bizottsága

A TOVÁBBKÉPZÉS HÍREI

T o v á b b k é p z é s:

Vargha Balázs, a KMK tudományos munkatársa március 7-én "Látás és olvasás" címmel bemutató foglalkozást tartott a gyermekkönyvtárosoknak.

Kósa László tud. kutató a könyv- és irodalomismereti előadás keretében, április 11-én a társadalomtudományi és a művészet-irodalom csoport hallgatóinak a néprajzról, népművészetéről, Dr. Füsti Molnár Sándor szaktanácsadó a természettudományi csoportban egészségügyünk jelenlegi helyzetéről tartott előadást.

Huszár Tibor az ELTE szociológiai tanszékének vezetője április 19-én a könyvtárvezetők, művelődési kör vezetők és az ifjusági felelősök részére "Az ifjúságszociológiai vizsgálat legújabb eredményeiről és irodalmáról" tartott előadást.

Pál Vince a MŰM Országos Vezetőképző Központ munkatársa április 25-én a könyvtár vezető munkatársainak a vezetőképzés helyzetéről adott ismertetést.

Alapfokú vizsga:

25 könyvtártechnikus tett alapfoku könyvtárosi vizsgát április 10-én Szabó Sándor, a KMK Oktatási Osztálya munkatársa, Csernák Béláné, személyzeti előadó és H. Drechsler Ágnes, a KKO továbbképzési felelőse jelenlétében.

K i v á l ó m i n ő s i t é s t kaptak: Elek István /18-as kv. /, Bolgár Ágnes /repülő /, Nicsinger Ilona /7-es kv. /, Pintér Zsuzsa /20-as kv. /, Győri Magda /9-es kv. /, Dávid Mária /12-es kv. /, Hell Zsuzsa /28-as kv. /, Liszka Zsuzsa /27-es kv. /, Kántás Péter /bibliobusz /, Szűcs Imréné /27-es kv. /, Puskás Eszter /15-ös gy. kv. /, Lorberer Elvira /6-os gy. kv. /, Baranyák Ágnes /20-as gy. kv. /, Varga Livia /38-as gy. kv. /, Székely Julia és Tóth Éva /22-es kv. /.

J ó é r d e m j e g y e t k a p t a k: Dróth Ágnes /18-as kv. /, Benzsay Paula /9-es kv. /, Kálmán Judit /11-es kv. /, Mészáros Jánosné /48-as kv. /, Szentes Éva /6-os kv. /, Liszafeld Gabriella /14-es kv. /, Szabó Ildikó /37-es kv. /, Decsi Zita /2-es kv. /.

M e g f e l e l ő o s z t á l y z a t o t kapott Boross Elemérné /4-es kv. /.

B e i s k o l á z á s a z 1973/74-es t a n é v r e:

Az Igazgatóság határozata alapján felvételre jelentkezett:

ELTE levelező könyvtár - történelem szak	4 fő
ELTE levelező könyvtár - magyar szak	6 fő
ELTE 2 éves kiegészítő szak	5 fő
Debreceni Tanítóképző, Tárogató utra kihelyezett iskola	2 fő
Marxista-Leninista Esti Egyetem	4 fő
Gazdasági Főosztály dolgozói közül felsőfoku gazdasági szakiskolára	5 fő

Sikeres felvételi esetén kollégáinkkal tanulmányi szerződést kötünk.

EZ TÖRTÉNT...

...A KÖZPONTI KÖNYVTÁRBAN

A. Kricka a prágai Zenei Könyvtár igazgatója és A. Tikal a prágai Városi Könyvtár módszertani munkatársa egy hétre a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár vendége volt a cseretanulmányut keretében.

A Kassai Területi Könyvtár Módszertani Osztályának munkatársát a Központi Könyvtár megtekintése után tájékoztattuk a hálózat irányításának módszereiről, az olvasóforgalom alakulásáról, és az olvasók segítésének módjairól.

David H. Clift az Amerikai Könyvtáros Egyesület volt igazgatója április 15-17 között meglátogatta a FSZEK Központi Könyvtárát, valamint az 1-es gyermekkönyvtárát.

Jolley Leonard ausztrál könyvtárvezető látogatást tett könyvtárunkban.

...A FELNŐTT KÖNYVTÁRAKBAN Költészet Napja

Több kerületi könyvtár - 12-es, 20-as, 36-os, 40-es - közreműködött a nemzetközi költőtalálkozók megszervezésében. A 20-as könyvtár ajánló bibliográfiát is készített a költővendégek műveiből.

EZ TÖRTÉNT...

A Petőfi évforduló jegyében ünnepelték a Költészet Napját a zuglói könyvtárak, ahol Kiss Dénessel találkoztak az olvasók, az újpesti 28-as könyvtár ünnepségén Fekete Sándor vett részt.

A Mester utcai 26-os könyvtárban szakmunkástanulóknak tartott előadást Hortobágyi László, József Attiláról, Petőfiről és Heinérről.

A kispesti 16-os könyvtárban Benkő Attila az 1945 utáni költészetéről beszélgetett az érettségiző diákokkal.

A lőrinci 24-es könyvtárban Bella István látogatott el a Költészet Napján. A 22-es Kertész utcai könyvtárban Gyarmati Farkas Dezső költővel találkoztak az olvasók, és a KISZ Központi Művészegyüttesének Irodalmi Szinpada adott ünnepi műsort.

A József Attila Művelődési Ház és a 19-es könyvtár reprezentatív irodalmi estjén Hegedűs Gézát látták vendégül. Közreműködött Gordon Zsuzsa és Nagy Attila.

EZ TÖRTÉNT...

Könyvtárbemutató foglalkozások

A Kossuth Zsuzsa Gimnázium és Szakközépiskola egyik első osztálya látogatott el az 1-es könyvtárba.

A Fő utcai Patyolat szalon szocialista brigádja a 20-as könyvtárban könyvtárbemutató foglalkozáson vett részt.

Játékos vetélkedő keretében ismerkedtek a Dolgozók Esti Iskolájának hallgatói a 22-es könyvtár kézikönyveivel.

Szakközépiskolások és a munkásszálláson lakó szakmunkástanulók egy csoportja látogatott el a 46-os csillagtelepi könyvtárba.

Szakkunkástanuló intézetekkel kötött szocialista szerződések keretében a következő rendezvények voltak az elmúlt időszakban - a 22-es könyvtárban Hermann Istvánné: Mi a giccs címmel tartott érdekes előadást - az Illatos uti fiókkönyvtár Budapest centenáriuma tiszteletére kétfordulós vetélkedőt rendezett a József Attila Szakkunkástanuló Kollégium tanulóinak. Ugyancsak a Budapest évforduló tiszteletére történelmi sétát szervezett a kispesti 25-ös könyvtár vidéki szakmunkástanulók részére.

Művelődési körök Egyéb rendezvények

A 6-os könyvtár Középis-
kolások Klubjában március
1-én Deme Tamás Chagall é-
lete és művészete címmel
tartott előadást.
Március 8-án és 22-én Pető-
fi költői világrépéről,
nyelvezetéről és esztétiku-
máról esett szó. Előadó:
Kamarás Istvánné volt.

Örömmel üdvözljük a kő-
bányai 12-es könyvtár Ifju-
sági Művelődési Körét, amely
április 17-én tartotta ala-
kuló összejövetelét.
Április 24-én folyóiratokat
ismertettek, 29-én pedig
Szentendre nevezetességeit
nézték meg.
A foglalkozásokat Jakubecz
Ilona vezeti. Munkájukhoz
sok sikert kívánunk!

A 19-es könyvtár fiatal-
jainak Kelemen Tibor tar-
tott érdekes előadást a
rajzfilmek készítéséről
Mézga Géza és a többiek
címmel. Előadását filmekkel
illusztrálta.

Ujjonnan alakult a 25-ös
könyvtár Műszaki Ifjúsági
Klubja is. Márciusi foglal-
kozásukon Puskás Tivadarról
és Henry Bessemerről esett
szó. A két kiselőadást egy-
egy klubtag tartotta. Ne-
kik is sok sikert kívánunk
a további munkához!

A 44-es könyvtár Művelő-
dési Körében Mit jelent?
címmel külpolitikai foglal-
makról beszélgettek március
7-én. Április 11-én pedig
Földes Anna Giccs az iroda-
lomban címmel tartott elő-
adást. Mindkét alkalommal
az előadók által megadott
ajánlott irodalomból készül-
tek fel a fiatalok.

Petőfi és hatása az eu-
rópai irodalomban címmel
Szöbrényi László tartott
előadást az albertfalvai
fiókkönyvtárban. Közremű-
ködött a Geológiai Szakkö-
zépiskola Irodalmi Szinpa-
da.

Az óbudai gimnáziumok
érettségiző diákjainak
szervezett előadást Mai
magyar irodalom címmel a
8-as könyvtár. Az előadó
Koczka Sándor irodalom-
történész volt.

A kispesti 16-os könyv-
tárban "A jövő emlékei"
címmel filmet vitatták meg,
a vitát Ponori Thewrewk
Aurél osillagász vezette.

Diaképekkel illusztrált
előadást tartott Kéki Bé-
la a 20-as könyvtárban, a
magyar könyvnyomtatás 500
éves történetéről.

Forradalom, forradalmi-
ság címmel Pásztor Gyula
vezetett vitát a csillag-
hegyi 21-es könyvtár fia-
taljai körében.

Tamkó-Sirató Károllyal
találkoztak a 25/2-es fiók-
könyvtár olvasói március
14-én.

Számos fiatal vett
rész Csepel-Csillagtele-
pen a 46-os könyvtárban
megrendezett író-olvasó
találkozón március 27-én.
Vendégük Csörsz István
volt.

Követendő példa

A csepeli általános is-
kolák könyvtárosi munkakö-
zössége a gyermekkönyvtá-
rosokkal közös tapasza-
latcserén elhatározta, hogy
aug. 28-án az iskolai
könyvtárosok a körzetük-
ben lévő gyermekkönyvtá-
rat felkeresik az 1973/
74-es tanév közös program-
jának kialakítása céljá-
ból.

...A GYERMEK- KÖNYVTÁRAKBAN

Petőfi Sándorról és
március 15-ről emlékeztek
meg 1-es, 2-es, 5-ös, 9-es
10-es, 38-as, 44-es, gyer-
mekkönyvtárakban és az
5-ös, 24-es, 28-as, 29-es,
41-es részlegben összesen
28 alkalommal. Előadásokon,
vetélkedőkön, szavalóverse-
nyeken, pályázatok értéke-
lésén méltatták a költő
munkásságát, a történelmi
mult jelentőségét.

Petőfi - János vitéz
címmel elbeszélő költeményé-
ről előadást és vetélkedőt
szervezett 5 könyvtár
/6-os, 26-os gyermekkönyv-
tár és 5-ös, 34-es, 41-es
részleg/ 14 alkalommal.

"Fővárosunk Budapest"
címmel emlékezett a cente-
náriumra a 2-es, 3-as, 8-as
9-es, 10-es gyermekkönyv-
tár és a 16-os, 23-as,
23/1-es, 29-es, 36-os,
39-es, 41-es részleg .

Az 500 éves magyar könyv-
nyomtatásról hét könyvtár-
ban /9-es, 44-es, 10-es
gyermekkönyvtárban és 13-as
19-es részlegben emlékez-
tek meg. A VIII. kerületi
gyermekkönyvtárak és az

Uttörőház az évforduló alkalmából a "JÓZSEFVÁROSI GYERMEKKÖNYVHÉT"-en előadásokat, vetélkedőket, író-olvasó találkozót, kiállítást szerveztek.

A XI. kerületi 6-os gyermekkönyvtár vendége és előadója volt Kéki Béla, akinek az írástörténetéről szóló könyve igen népszerű.

A XV. kerületi 29-es könyvtárban Rákai István a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó szerkesztője tartott előadást a könyvnyomtatásról.

Április 4-ét köszöntötték a 2-es gyermekkönyvtárban, a három nagy tavaszi történelmi évfordulóra emlékeztek a 37-es részlegben.

"Tavas az irodalomban és művészetben" címmel csoportos foglalkozást tartottak a 16-os és 43-as könyvtárban.

Hogyan készül a Pajtás ujság? címmel a folyóirat szerkesztőivel találkoztak az ujság olvasói a 15-ös és a 19-es könyvtárban, a Föld és Ég című lap szerkesztői a 41-es könyvtár olvasóival a IV. kerületi Uttörőházban.

A 38-as gyermekkönyvtárban "A gondolat szárnyai" címmel a hírközlés történetéről, a modern hírközlés eszközeiről Dr. Horváth Árpád, "Az autó és én..." címmel Surányi Endre tartott előadást. Más alkalommal "A cselló és a kürt" valamint a "Tenger" ismertetése szerepelt a

könyvtár programjában. A legkisebbek ismeretterjesztő könyveinek a Bölcs Bagoly sorozatnak népszerűsítésére vetélkedőt tartott a 40-es könyvtár. Az Országos Pályaválasztási Intézet munkatársa Dr. Hirskovits Mária pszichológus tartott előadást a pályaválasztásról 25 szülőnek a 44-es gyermekkönyvtárban.

Iskolai könyvtárosoknak bemutató foglalkozást tartott a 10-es gyermekkönyvtárban Gujdiczer Imréné könyvtárvezető, a Tomori uti iskola könyvbarátkör munkájáról. Vargha Balázs: Játék a szavakkal címmel foglalkozást tartott a 8-as gyermekkönyvtárban.

A Kincskereső c. folyóirat bemutatására került sor a 6-os könyvtárban. Magyaróra a könyvtárban címmel a 10-es gyermekkönyvtárban Radnóti Miklósról emlékeztek. Hasonló foglalkozásra került sor az újpesti 28-as könyvtárban "Fortélyos félelem igazgat" címmel. A 21-es könyvtárban a csillaghegyi és káposztásmegyeri könyvtár olvasói irodalmi vetélkedőn vettek részt. 10 könyv elolvasása képezte a foglalkozás alapját. A Kincskereső kisködmön, A kőszívű ember fiai, A Pál utcai fiúk c. könyvek ismertetése, az irodalmi alkotásokból vetélkedő szerepelt a 41-es könyvtár irodalmi foglalkozásain több alkalommal.

Költészet napjára megemlékezést, szavalóversenyt szerveztek a 2-es, 3-as, 4-es, 7-es, 9-es, 12-es, 14-es 15-ös gyermekkönyvtárban, a 16-os

24-es, 30-as, 37-es, 41-es részlegben. Több könyvtárban költők, előadóművészek is részt vettek a megemlékezésen. /Demény Ottó, Nemes Nagy Ágnes, Aszódi Éva, Horgas Béla, Surányi Ibolya, Jobbágy Károly, Kormos István, Fodor András./

Író-olvasó találkozóra került sor több könyvtárban: a 14-es gyermekkönyvtár vendége Rónaszegi Miklós, a 20-as gyermekkönyvtáré László-Bencsik Sándor, a 41-es könyvtáré Bálint Ágnes és Csernai Zoltán, a 19-es könyvtáré Kiss Dénes volt.

Klubfoglalkozásokat, irodalmi szakköröket, őrsi megbeszéléseket tartottak több könyvtárban. /1-es, 20-as, 6-os gyermekkönyvtárban, a 19-es, 23-as, 24-es, 28-as, 36-os, 45-ös könyvtárban/. A 23-as könyvtár a kisdobosok akadályversenyének volt környezetismereti és zenei állomása. A pajtások raj névadójukról, Bartók Béláról gyűjtöttek anyagot, és több Budapesttel kapcsolatos kérdésre kellett válaszolniuk.

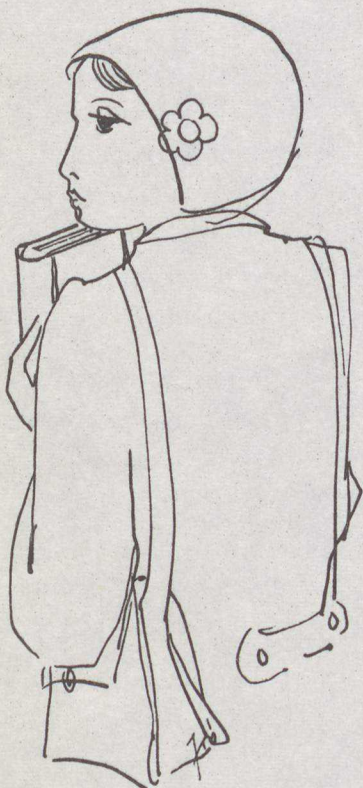
"Köszöntjük a nagycsoportos óvodásokat" címmel kedves találkozást szerveztek a 39-es könyvtárban. Valamennyi óvodás beiratkozott a könyvtárba. Ugyancsak óvodások tettek látogatást a 38-as gyermekkönyvtárban. Irodalmi összeállítás tette színessé a találkozót.

Meseórák, játékos foglalkozások, bábelőadások színesítették a legkisebb olvasók számára a könyvtári foglalkozásokat.

kat, 13 könyvtárban 40 alkalommal. /2-es, 5-ös, 6/1-es, 26-os, 38-as, 44-es, gyermekkönyvtár, 24-es, 25-ös, 28-as, 29-es, 37-es, 39-es, 40-es könyvtárban./ A Lengyel Kultúra és a 37-es könyvtár szervezésében lengyel népmeséket mondott Polgár Judit előadóművész. Több mint 100 olvasó vett részt a meseórán.

Könyvtárismereti játékot, foglalkozást szerveztek a 16-os, 28-as, 41-es, 44-es könyvtárban több alkalommal.

Februárban és márciusban 17 könyvtárat 77-szer látogatták meg környezetismereti óra keretében a könyvtárakhoz tartozó iskolák. /5-ös, 8-as, 9-es, 10-es, 14-es, 15-ös, 20-as, 26-os gyermekkönyvtárban, 16-os, 21-es, 24-es, 25-ös, 28-as, 29-es, 36-os, 39-es, 45-ös részlegben./

A BÉLYEGGYŰJTŐ SZAKKÖR HIREI

A könyvtár bélyegszakköre március 20-án tartotta beszámoló- és vezetőségválasztó taggyűlését.

A beszámolóban Bóta Gyula elnök, többek között foglalkozott a taglétszám és az újdonságforgalom alakulásával.

Elmondta, hogy az alakulás éve elég kritikus volt, mert - az alapszabály szerint - 20 fő a minimális létszám. Azóta a létszám jelentősen emelkedett.

A szakköri munka lényege a tagok bélyeggel való ellátása, valamint a bélyeggyűjtésnek, mint kulturális tevékenységnek, szórakozásnak az ismertetése, népszerűsítése és az új tagok szakmai patronálása.

A szakkör újdonságbélyeg forgalma az alakulás óta összességében is örvendetesen emelkedett. 1969-ben 5.265,20 Ft, 1970-ben 6.259 Ft, 1971-ben 8.941 Ft, 1972-ben 11.121 Ft.

Az Alapszabály értelmében megválasztott új vezetőség: elnök Bóta Gyula, titkár Mitru Ibolya, újdonságfelelős Mikó Zoltán, pénztáros Hajdu Miklósné, ellenőr Varga József.

Végül a szakkör bélyegkészletéből jutalmazásra és sorsolásra került sor.

É r t e s í t é s:

A "POLSKA 73" Nemzetközi Bélyegkiállítást 1973. augusztus 19- szeptember 2. között Poznanban rendezik meg. Az IBUSZ kellő számú jelentkező esetén e kiállítás megtekintésére csoportos utazást szervez. Részvételi díj kb. 2.500 Ft. Az előzetes programról kívánságra Bóta Gyula tájékoztatást nyújt.

Jelentkezni lehet /szakköri tagoknak és családtagjaiknak az IBUSZ 5-ös számú irodájában /1062 Bp. VI. Lenin krt. 111. Nyugati Pu. épülete/ és az IBUSZ Főirodában /1075 Bp. VII. Tanács krt. 3/c./.

BÓTA GYULA

JÓ EGÉSZSÉGET, JÓ PIHENÉST!

LŐCSEY IMRE

Kellemes órát töltöttünk régi barátunkkal Lócsey Imrével, és ifjúkori szép könyvtári emlékeinket emlegettük a köteteseten, kis "házi ünnepség" keretében. Nyugdíjba vonulása előtt rokkantállományba vonult Lócsey Imre. Az utóbbi időben elhuzódó betegsége tette szükségessé másfél évvel a nyugdíjaztatása előtt a kényszerpihenőt.

1948 óta a házi könyvkötészet érdemes dolgozója. Ezen idő alatt sok százezer könyv ment a kezén keresztül, amelyek javításra - ujrakötésre szorultak. Foltozgatta, kötötte az olvasói forgalomban tönkrement könyveket. Jó munkájáért igen sok alkalommal részesült jutalmazásban, legutóbb a könyvtárunk kiváló dolgozó kiüntetésben részesítette.

Az örökmozgó Lócsey hosszú éveken keresztül mint kulturfelelős, igen eredményes munkát fejtett ki könyvtári életünkben. Működése alatt színes és vidám kulturélet folyt, melyre mindenki szívesen emlékezik vissza. Énekkar, színjátszók, bábjáték, tánccsoport volt, s még egy pengető zenekart is létrehozott.

Kivánjuk, hogy kényszerpihenőjét, majd az azt követő nyugdíjas időt jobb egészségben, családi körében kellemesen töltsse. De ne feledkezzék meg régi munkahelyéről sem, amely szeretettel vissza várja és számít segítőkézségére.

SVIENTEK SÁNDOR

TÓTH LÁSZLÓ

Idő előtt kellett elbucsuzniuk a 38-as könyvtár dolgozóinak Tóth Lászlótól, a hálozat egyik igen jeles vezetőjétől, aki betegsége miatt nem vállalhatta tovább azt a munkakört, amit olyan nagy kedvvel, lelkesedéssel és igen nagy hozzáértéssel végzett.

Több éven át vezette a rákoskeresztúri 36-os könyvtárat, s közel 10 évig állt a budai 38-as könyvtár élén. Olvasóit, kollegáit gazdagította igen nagy irodalmi tájékozottságának átadásával. Mindannyiunk számára emlékezetesek színvonalas könyvismertetéssel. A korábbi években a könyvtárvezetők, később a budai könyvtárosok sokat merítettek tudásából.

A könyvtári munkát és a fiatal könyvtárosok nevelését mindig nagyon a szíven viselte, igényes volt a kollegáival, de saját magával szemben is. A szárnyai alól kikerült fiatalok jól megállják helyüket más könyvtárakban is, hasznosítva a tőle nyert szakmai, gyakorlati és szellemi tudást.

Nem bucsuzunk, mert kevesebbet látjuk ugyan a jövőben könyvtárunkban, de mint olvasó, reméljük; gyakran vissza-visszatér majd hozzánk. A kényszerű pihenése mellett a könyvtárnak továbbra is hasznos munkát végez, jelenleg a Propaganda Osztály felkérésére.

Ehhez sok erőt és jó egészséget kívánunk!

SZEMÉLYI HÍREK

K i t ü n t e t é s e k:

Május 1. alkalmából a Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnöksége a magyar szakszervezeti mozgalomban végzett eredményes munkájáért az SZB elnökét, C s o m o r Tibort oklevéllel tüntette ki.

Április 4-e alkalmával a FSZEK Kiváló Dolgozója kitüntetést kapták: Kerékgyártó Ferencné, Lócsey Imre, dr. Nagy Emilné, Nitsch Lászlóné, Radnai Mártonné, Tóth Dezsőné.

J u t a l m a z á s o k:

Április 4-e alkalmából jutalomban részesült a központ 68 dolgozója 38.900 Ft, a hálózat 138 dolgozója 71.000 Ft, összesen 226 fő 126.400 Ft-nyi összegben.

Célfeladatok megoldásáért 14 dolgozó 6.900 Ft-ot kapott.

R e n d k i v ü l l i j u t a l m a z á s o k:

- A törzsgárda tagjait az Intézetvezetőség 1973. ápr. 30-án egyszeri rendkívüli jutalomban részesítette: központ 77 fő 78.100 Ft, hálózat 133 fő 116.600 Ft.

- Ugyanekkor, a n y á k n a p j a alkalmából a többgyermekes, ill. egyedülálló nem törzsgárdatag édesanyák közül kilencen 600-600 Ft jutalomban részesültek.

- Czeiner Teréz nyugdíjas dolgozónk 90. születésnapja alkalmából 1000 Ft-ot kapott.

- a KISZ vetélkedő alkalmából Bernáth Mária 520 Ft, Dobrova Zsuzsa 520 Ft, Hatlaczky Katalin 520 Ft, Schréger Éva 520 Ft, Jakubecz Ilona 520 Ft, Ürögi Erzsébet 520 Ft, kapott, összesen 3120 Ft.

K i n e v e z é s e k:

Cziboly Józsefnét a bibliobusz, Gujgiczter Imrénét a 20-as gyermekkönyvtár, Friedrich Lajosnét a 38-as könyvtár megbízott vezetőit az igazgató tisztségükben véglegesítette. Samu Gizellát a 24-es könyvtár vezetőjét a 38-as könyvtár vezetőjévé nevezte ki az igazgató.

M e g b i z á s o k:

Bálinth Lehelné, a KKO munkatársát a 7-es gyermekkönyvtár, Székely Ervinnét, a 48-as könyvtár könyvtárosát a 24-es könyvtár, Szűcs Ferencnét, a 9-es könyvtár könyvtárosát a 10-es gyermekkönyvtár vezetésével bizta meg az igazgató.

V é g l e g e s i t é s e k:

Bartos Gyuláné /32-es kvt./, Csőke Jánosné/5-ös gy.kvt./, Faludi Istvánné /24-es kvt./ Gérnyi Ferencné /Közp. Gazd.Főoszt./, Katona Jánosné /6-os kvt./, Keömley Eszter /22-es kvt./, Király Éva /40-es kvt./, Kurizidisz Andrejka /44-es gy.kvt./, Ludányi Józsefné /6-os gy.kvt./, Mészáros Jánosné /48-as kvt./, Nagy Ibolya /12-es gy.kvt./,

Nánási Mária /18-as kv./, Pintér Zsuzsa /20-as kv./, Pobory Ágnes /39-es kv./, Podina Sebőné /Közp. Gondnokság/, Szot Lajosné /7-es kv./ Vért Erzsébet /7-es gy.kv./ munkatársainkat az igazgató véglegesítette.

U j m u n k a t á r s a i n k:

Bacho Zsuzsa könyvtártechnikus /6-os kv./, Fehér Józsefné könyvkötő /Kötészet/, Ferenczi Erzsébet könyvtáros /19-es kv./, Fürst Lajosné könyvtáros /37-es kv./, Gál Tamás könyvtártechnikus /30-as kv./, Gálos Valéria könyvtártechnikus /1-es kv./, Gelléri Józsefné könyvtáros /21-es kv./, Hétzey Margit előadó /Központ/, Imre Julia könyvtártechnikus /22-es kv./, Joo Imréné raktárkezelő /38-as kv./, Kásás László gépmester /Prop. Oszt./, Müller Natália könyvtártechnikus /2-es kv./, Nafrádi Zsuzsa könyvtártechnikus /48-as kv./, Németh Magda könyvtártechnikus /10-es kv./, Orbán Jánosné könyvtáros /10-es kv./, Sasi Margit könyvtáros /10-es kv./, Szabó Ágnes könyvtártechnikus /2-es kv./, Szabó Gáborné raktárkezelő /35-ös kv./, Szabó Natália könyvtártechnikus /6-os kv./, Szepesvári Katalin raktáros /Központ raktár/, Takács Jánosné raktárkezelő /5-ös kv./, Timkó Éva könyvtáros /20-as kv./, R. Varga Csilla könyvtáros /Központ Olvasószolg./, Zanati Béláné előadó /Titkárság/.

K i l l é p é s e k:

Ádler Ágnes könyvtáros /37-es kv./, Báder Györgyné könyvtáros /KKO/, Csillag Józsefné portás /Központ/, Farkas Jánosné könyvtárvezető /20-as gy.kv./, Gergelits Márta könyvtáros /KKO/, Gyulai Katalin könyvtáros /18-as kv./, Halmai Istvánné könyvtáros /8-as kv./, Nagy Sándorné kisegítő /Központ/, Savara Mihályné raktárkezelő /5-ös kv./, Skultéti Lászlóné műszaki ügyintéző /Közp. Prop.Oszt./, Varga Judit könyvtáros /Közp. Olvasószolg./.

Á t h e l y e z é s e k:

Bolgár Ágneszt az 1-es könyvtárból a KKO-ra, Czencz Gyulánét a 38-as könyvtár raktárkezelőjét, a 38-as könyvtárba könyvtártechnikusai beosztásba. Gérmey Ferencné a Gazdasági Főosztályról a Propaganda osztályra, Gosztola Gábor a Központi raktárból a Propaganda osztályra grafikusnak, Jüllich Károlynét a 2-es könyvtárból a 25-ös könyvtárba, Pádár Évát a 25-ös könyvtárból a KKO-ra, Podina Sebőné a központi takarító részlegről a központi portára, Rugyai Andornét a 14-es könyvtárból a 23-as könyvtárba, Wager Rezsőné a Közp. gondnokságról a Központi raktárba, Winter Juliát a KKO-ról a 48-as könyvtárba, Zima Istvánnét a KKO-ról a Bibliográfiai osztályra helyezte az igazgató.

S z ü l e t é s e k:

Fekete Károlynének /Titkárság/ Zsuzsi nevű kislánya, Lakatos Péternének /12-es kv./ Tamás nevű kisfia, Melcher Gyulánének /Közp.Prop.Oszt./ Erika nevű kislánya, Szokola Lászlónének /6-os kv./ Zsuzsi nevű kislánya, Varró Istvánnének /15-ös gy.kv./ István

nevű kislefia, Virág Balázsnének /36-os kvrt./ pedig Péter nevű kislefia született. A kislebabáknak és az édesanyáknak jó egészséget és sok boldogságot kívánunk.

RAJOS LAJOSNÉ

1888 - 1973

A Központi Könyvtár régi dolgozói közül sokan emlékeznek Saci nénire, sokukat ütötte szíven halálának híre.

1948 - 1958 között dolgozott a katalogizáló csoportban. Már nem volt fiatal, amikor munkatársunk lett, de korát meghazudtoló rendkívüli buzgalommal sajátította el a katalogizálás, a cédulagépelés minden csínját-bínját, s nem restelt utánajárni a legkomplikáltabb problémának sem. Az ő érdeme, hogy az 1956-os ellenforradalom alatt súlyosan megsérült szolgálati katalógus több ezer megrongálódott céduláját csak rövid ideig kellett nélkülöznünk, ezeket több hónapos munkával ő pótolta az olvasói katalógus alapján.

Szorgalmával, lelkiismeretességével és hallatlan munkabírásával mindenkor példát adott a fiataloknak.

Nyugodjék békében!

TARTALOMJEGYZÉK

Uj könyvek a főváros centenáriumára	Csomor Tibor	1
Összoldozói értekezéslet		6
A könyvtári fotomunkáról	Braun Tamás	8
Központunk ritkaságaiból	Remete László	9
Tanulmányuton	Biró Irén	12
Felnőttoktatási tanácskozás	Dobos Piroska	16
Egyéves évforduló		17
A nemzetközi gyermekkönyvtárban	Kepes Ágnes	18
Költőtalálkozóról prózaian	Timkó Éva	21
Egy kisebb könyvtár teljes állománya		
Könyvvesztéseink a számok tükrében	Sugár Jenőné	23
"Hosszabb szabadságon" levő idősebb elvtárs	Földes László	25
A MKE ifjusági szekciójának megalakulása	Pályi Éva	26
A csehimindszenti általános iskola		
igazgatójának levele		27
Fórum érettségizőknek	Sz. Richlich Ilona	28
Lexikon-játék	Forgács Tiborné	30
Könyvtárunk megfiatalodott	Sugár Jenőné	32
Kiadványaink		
Pablo Picasso 1881-1973. Röplaphibliográfia		34
A Pest Megyei Könyvtár tájékoztatója	Ecsedy Andorné	35
100 éves olvasót köszöntöttünk Óbudán	Bakó Jánosné	36
Igazgatósági ülések		37
Párthirek		38
KISZ hírek		
Három helyett hatan utaznak Drezdába	Bátki Anna	39
Szakszervezeti életünk		41
A továbbképzés hírei		46
Ez történt...		48
...A központi könyvtárban		48
...A felnőtt könyvtárakban		48
...A gyermekkönyvtárakban		49
A bélyeggyűjtő szakkör hírei	Bóta Gyula	51
Jó egészséget, jó pihenést		
(Lőcsey Imre és Tóth László köszöntése)		52
Személyi hírek		53

Felelős kiadó a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Igazgatója

Készült a FSZEK sokszorosítójában

Engedélyszám: III/400/S/2/971

Szerkesztőbizottság: Bárány Éva, Dobos Piroska, dr. Ecsedy Andorné,
Farkas Józsefné, Gállczky Éva, Márffy István, Mikó Zoltán és Sándor Ottóné

Felelős szerkesztő: Pataki Ferenc

Főszerkesztő: Szóke Tiborné

Terjedelen: 7 A/5 lv

Táskaszám: 73/254

Példányszám: 450